Lietas arhīva Nr. K30-1022-18/37
ECLI:LV:RVPT:2018:0704.14820000814.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018.gada 4.jūlijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa, tiesnesis Viesturs Gaidukēvičs
ar tiesas sēdes sekretāru Kristapu Radkēviču, tulci Ditu Eņģeli,
piedaloties prokurorei Ērikai Rudzītei, advokātam Andim Raudiņam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 342.panta otrās daļas, un

noskaidroja

/pers. A/ celta apsūdzība par to, ka viņš izdarīja dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu, un kas izraisīja smagas sekas šādos apstākļos.

/pers. A/, būdams Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Atbalsta komandas Kuteru apkalpes nodaļas komandieris, kuram amata aprakstā ir noteikti pienākumi vadīt nodaļu speciālo mācību uzdevumu laikā, apmācīt nodaļas personālu, /pers. A/ ar Speciālo uzdevumu vienības komandiera 30.04.2014. pavēli Nr.188 „Par RHIB tipa laivas vadīšanu" tika pavēlēts 07.05.2014. organizēt un vadīt paaugstinātas bīstamības nodarbības, t.i., RHIB tipa laivu vadīšanas nodarbības Daugavā un Rīgas jūras līcī. Nolaidīgi pildot savus dienesta pienākumus, /pers. A/ 07.05.2014. līdz plkst.08.00 veicot sagatavošanas darbus paaugstinātas bīstamības nodarbību uzsākšanai, pārkāpjot Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas komandiera 10.12.2013. pavēles Nr.92 pielikuma „Drošības tehnikas noteikumi darbā ar RHIB tipa laivu" 6.punkta 6.2.1.apakšpunktu, kas nosaka, ka laivas vadītājs pārbauda kuģošanas līdzekļa komandas un transportējamā personālsastāva drošības ekipējuma stāvokli un atbilstību veicamajam uzdevumam, nenodrošināja apmācāmo - Speciālo uzdevumu vienības Štāba un apgādes rotas dižkareivi /pers. C/ ar atbilstošo drošības ekipējumu, nepārbaudīja un nepārliecinājās par /pers. C/ izvēlēto un uzvilkto hidrotērpu, kas bija neatbilstoša /pers. C/, lielā izmērā un ar bojāto manžeti, kā rezultātā hidrotērpa funkcionālā nozīme, ķermeņa siltuma saglabāšana un ūdens izolācija, netika nodrošināta.

/pers. A/ 07.05.2014. pēc plkst.08.00 kopā ar apmācāmo /pers. C/, ieradās nodarbības uzsākšanas vietā /adrese/, piestātnē, un turpinot nolaidīgi pildīt savus dienesta pienākumus, /pers. A/ neizpildīja Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas komandiera 10.12.2013. pavēles Nr.92 pielikumā „Drošības tehnikas noteikumi darbā ar RHIB tipa laivu" 5.punkta 5.1.6.apakšpunktā noteikto, ka laivas vadītājam jāveic laivas drošības slēdža darbības pārbaude laivas dzinējiem darbojoties, nepārliecinājās par RIHB tipa laivas - ātrgaitas motorlaivas „Arctic 22" (3041) Nr.5780 drošības slēdža tehnisko stāvokli un darbību, kurš atradās bojātā stāvoklī sakarā ar absorbējumu un nolietojumu. Kopā ar apmācāmo /pers. A/ uzsāka nodarbību, attauvojoties no piestātnes /adrese/, izejot atklātajā ūdenstilpnē Rīgas jūras līcī ar ātrgaitas motorlaivu „Arctic 22 " (3041) Nr.5780. Ap plkst.9.15 izpildot vingrinājumu, pietuvošanās ar motorlaivu pie kuģa no aizmugures, atsitoties pret viļņiem, kas veidojās no prāmja "Isabella" kustības, motorlaiva palēcās un /pers. A/ ar /pers. C/ pēc inerces izkrita no laivas un iekrita ūdenī. Drošības slēdža bojājuma dēļ, motorlaivas labās puses dzinējs automātiski nenoslāpa un motorlaiva patstāvīgi turpināja kustību pa apli, ar to izslēdzot iespēju ūdenī esošajiem /pers. A/ un /pers. C/ pietuvoties motorlaivai un atgriezties tajā.

Bez tam /pers. C/ nepiemērotais hidrotērpa izmērs un bojāta manžete nenodrošināja /pers. C/ ķermeņa siltuma saglabāšanu un ūdens izolāciju, kā rezultātā hidrotērps piepildījās ar ūdeni, kura temperatūra svārstījās no ap +8.9° C līdz +9.0° C un izraisīja /pers. C/ nāvi, kas iestājās 2014.gada 7.maijā no vispārējas ķermeņa atdzišanas.

Valsts apsūdzētāja ieskatā ar savam darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 342.panta otrajā daļā.

Tiesas izmeklēšanas laikā paužot savu attieksmi pret apsūdzību Kriminālprocesa likuma 498.panta kārtībā, apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīga nodarījumu izdarīšanā neatzina, cietušo pieteiktās kaitējuma kompensācijas neatzina.

Apsūdzētais/pers. A/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka 2014. gada 7. maijā bija paredzēta nodarbība, viņš bija nodarbības vadītājs, apmācāmais bija dižkareivis /pers. C/. Pirms tam viņš tikās ar komandieri Valanti, lai runātu par nodarbību. No rīta satikās ar /pers. C/, viņi paņēma vestes, tērpus, drošības žurnālu un visu nepieciešamo, un ar /pers. A/ auto devās uz nodarbības vietu, kas bija Jūras Kara flotiles piestātne. Ieradušies, veica ekipējuma pārbaudi, instruktāžu, vēroja, kā apmācāmais veic laivas apskati un pārbaudi, ko bija apmācījis iepriekš. Pēc pārbaudes /pers. A/ iekāpa laivā un pārbaudīja to, vai viss ir kārtībā, un tā kā viss bijis kārtībā, viņi devās jūrā. Sākumā laivu vadīja /pers. C/. Piebraucot pie rajona, kur bija jāsatiek prāmis, /pers. A/ pārņēma laivas vadību, sazinājās ar prāmi /Nosaukums B/, taču sliktu laika apstākļu dēļ nevarējis saprast atbildi, vai atļauj veikt apmācības darbības, taču sapratis, ka apmācība ir atļauta, ar laivu devās uz kuģa aizmuguri. Pirmo vilni pārvarējuši, taču otrais vilnis nācis laivai šķērsām un viņi izkrita no laivas. /pers. A/ redzēja, ka laiva aizpeld, pēc brīža ieraudzīja /pers. C/ sev blakus sev ūdenī 20-25 metru attālumā. Pajautāja viņam, vai viss ir kārtībām, viņš atbildēja, ka jā, tad viņi aktivizēja vesti. Laiva bija aizpeldējusi 100 m uz priekšu un riņķoja pa apli. Uz prāmja viņiem sāka māt cilvēki, bet neviens īsti nereaģēja. Kad kuģis devās uz priekšu, atcerējās, ka hidrotērpa kabatā ir raķete, mēģināja to iedarbināt, taču neizdevās, pēc tā zvanīja uz 112, taču tur neviens necēla, tad sazvanīja uz dežūrdaļu, kāds pacēla klausuli, apsūdzētais pateica, kur viņš atrodas un lai viņus glābj, iestājās klusums un savienojums pārtrūka. Nāca nākamais vilnis un telefons kļuva mitrs un atslēdzās. Kuģim aizpeldot, saprata, ka jāmēģina glābties, viņi mēģināja peldēt pa laivas ceļu, taču viņus pūta tālāk iekšā jūrā. Teica /pers. C/, ka viņiem jāturas blakus uz kuģa ceļa, lai viņus pamanītu, jo viļņi un vējš apgrūtināja peldēšanu. /pers. A/ saprata, ka viņiem ir nepārtraukti jākustas un jāpeld. Kādā brīdī /pers. C/ teica, ka viņam paliek auksti, ka esot viss mitrs, apsūdzētais atbildēja to pašu, ka arī viņam iekšā ir ūdens, teica, ka jāturas kopā un jāpeld, gan kāds viņus izglābs. Tā viņi peldējuši, runājuši, bet pēkšņi /pers. C/ vairs nerunāja, apsūdzētais piepeldēja klāt un ieraudzījis, ka viņš ir nosalis, redzēja, ka viņš ir miris. Nolēma, ka turēsies /pers. C/ blakus, lai atrod abus kopā, līdz ieraudzīja, ka peld kuģis. /pers. A/ atpeldēja nost no /pers. C/ un peldēja kuģa virzienā, pēc brīža ieraudzīja, ka tālāk kuģis met līkumu un apstājās, pēc kāda laiciņa piepeldēja laiva, iecēla viņu iekšā un uzcēla uz klāja. Pēc uzcelšanas uz kuģa, viņam novilka mitro tērpu, ietina segā un iedeva tēju. Tur viņš atradās un gaidīja līdz atlidoja glābēji. Viens no glābējiem ienāca un pajautāja, vai viss ir kārtībā, atbildēja, ka, jā ir, prasīja, kur ir /pers. C/, uz ko glābējs atbildējis, ka viņu ceļ augšā. Pēc kā apsūdzēto uzcēla uz helikoptera un nogādāja krastā, kur mediķi sniedza viņam palīdzību.

Viņu rīcībā ir bijuši arī citi hidrotērpi. Pirms nodarbības aprīlī /pers. C/ tika ļauts izvēlēties tērpu, kurš viņam der, viņš to izvēlējās. Hidrotērps pirms nodarbībām tika pārbaudīts, viss bijis kārtībā. Iespējams ceļot ārā no ūdens /pers. C/ varēja to pārplēst vai velkot nost. Arī izkrītot no laivas tērps varēja kaut kur aizķerties. Hidrotērpa manžetes ir ciešas, cilvēks instinktīvi tās mēģina attaisīt, lai labāk cirkulētu asinis. Cik ciešs /pers. C/ bija hidrotērps,

apsūdzētais nezin; kakla manžete ir vaļā visiem tērpiem. Hidrotērps aizsargā no ūdens, taču caur kakla vietu ūdens var iekļūt zem tērpa. /pers. A/ norādīja, ka arī viņa hidrotērpā bija ūdens. Sākotnēji bojājumi laivai nebija, slēdzis tika izrauts krītot ārā no laivas, un viņš nevar paskaidrot, kā varēja apstāties tikai viens motors, iespējams, ka tas bija tehnisks elektriskās ķēdes bojājums. (8.sēj., 1.1.163.-165.)

Tiesas izmeklēšanās noklausītas cietušo liecības.

Cietušās **/pers. G/** liecības par to, ka viņa ir /pers. C/ sieva. NBS ir valsts institūcija, kurā ir jābūt stingrai padotībai, viena persona nevar atbildēt par vairāku cilvēku nolaidību. Viņai ir jautājums, kā var īstenot pavēles, ja personāls nav nodrošināts ar ekipējumu. Štābs to visu organizē, bet diemžēl viņu rīcībā nav neviena amata apraksta. Uzskata, ka izmeklēšanas procesā nebija viss izpētīts par sakaru līdzekļiem. Nav saprotams, kāpēc saņemot signālus no kuģa /Nosaukums B/, no kurienes redzēja, ka cilvēki ir izkrituši no laivas, nekas netika organizēts, tai skaitā, netika nosūtīta krasta apsardze. Cietušās vīrs dienēja NBS kopš 2009. gada, speciālo uzdevumu vienībā no 2009.gada beigām. /pers. C/ viņai sūdzējās, ka pašam nav sava hidrotērpa, bija jālieto cita tērps.

2014.gada 7.maijs sākās kā parasti, vīrs pabrokastoja un aizbrauca uz darbu, viņš viņai parasti zvanīja pusdienās, todien nepazvanīja, taču viņa pārāk neuztraucās, jo zināja, ka viņam ir paredzētas mācības. Par notikušo uzzinājusi ap septiņiem vakarā, kad pie viņas atbrauca vīra vecāki un NBS pārstāvis. Cietusī nezin, cik bieži izsniedz citu tērpus, šī viņam nebija pirmā nodarbība. Pirmstiesas izmeklēšanas laikā viņa par notikušo rakstīja gan prezidentam, gan aizsardzības ministram, gan prokurorei, taču ne vienmēr saņēma atbildes. Kompensāciju vēlas piedzīt solidāri, arī no darba devēja, jo tam jāatbild gan par sava darbinieka darbību, gan bezdarbību. Uztur pieteikto kompensāciju. (6.sēj., 1.1.207.)

Cietušās **/pers. H/** liecības par to, ka viņa ir /pers. C/ māte. Norādīja, ka jautājumu ir vairāk nekā atbilžu. Pieteikto kompensāciju uztur pilnā apmērā EUR 120 000. /pers. C/ bijis labs dēls, labs tēvs, droši vien arī labs zaldāts, bija ļoti sportisks, iepriekš nodarbojās ar boksu, Dienēt aizgājis, kad pabeidza sportista karjeru. Par armiju viņš viņai īpaši nestāstīja, vairāk komunicējuši pa telefonu, zvanīja, kad bijis dienestā, pie viņas atbrauca pa brīvdienām. (6.sēj., 1.1.208.)

Cietušās **/pers. I/** liecības par to, ka viņa ir /pers. C/ māte, viņai ir skaidrs, ka /pers. A/ nav vienīgais atbildīgais. Cilvēki bija aiz borta, taču nekas netika darīts, lai viņus izglābtu. Sākumā viņai bijis kauns pieteikt kompensāciju, tomēr pēc tam viņa saprata, kā tikai tā iespējams, kaut ko panākt. Nacionālā armija ir izsmiekls, ja karavīram nav sava personīgā tērpa. Uztur pieteikto kompensāciju EUR 120 000. Par hidrotērpu brālis viņai neko neteica, tas ir zināms no lietas materiāliem. Viņai attiecības ar brāli bijušas tuvas. Viņš bija labs speciālists, darbs bijis grūts, bet uz darbu viņš devies ar prieku. Domā, ka jautājums par viņa fizisko stāvokli ir nevietā, viņš bijis lieliskā fiziskā formā. Viņam patika sports, nodarbojies ar boksu. (6.sēj., 1.1.208.)

Cietušā **/pers. J/** liecības par to, ka ir /pers. C/ tēvs, pieteica kaitējuma kompensāciju EUR 120 000, kas ir gan fiziskais, gan morālais kaitējums. Dēlu viņš izaudzināja un izskoloja. Čekus par skolu un mantām nesaglabāja. Neko nav saņēmis no Aizsardzības ministrijas. Kompensāciju uztur pilnā apmērā. Dēls dienēja 5 gadus, viņam bija ģimene, dēls. Sūdzības par NBS nebija. Vienīgais teica, ka pašam bija jāpērk zābaki. Norādīja, ka ir grūti nodalīt, kādā apmērā ir materiālais kaitējums un kādā morālais kaitējums. Paskaidroja, ka uztur EUR 60 000 materiālo kaitējumu un EUR 60 000 par morālo kaitējumu. (6.sēj., 1.1.216.)

Tiesa konstatē, ka cietušo liecības nesatur ziņas par /pers. A/ celto apsūdzību.

Pierādījumu pārbaudes laikā tiesa noklausījās prokurora norādīto liecinieku liecības.

Liecinieka **/pers. K/** liecības par to, ka viņš strādā Valsts robežsardzes Rīgas Jūras līča nodaļā, kur ap plkst.11.15. saņēma informāciju, ka aiz borta ir cilvēks, šo informāciju saņēma uz kuģa. Nolaista glābšanas laiva, viņš ar darba kolēģi un kuģu stūrmani devušies laivā, kuģis viņiem sekojis, viņi braukuši ar laivu, jo tā bija ātrāk. Peldēja uz noteiktām koordinātām, taču pusceļā viņus apsteidza helikopters. Viņi tur turpinājuši glābšanas darbus, pēc tam nosūtījuši koordinātas, kur atrodas laiva. No notikuma vietas laiva atradās apmēram 500 metru attālumā, riņķoja pati ap sevi, strādāja tikai viens dzinējs, laivu apstādināt nebija iespējams. Uz to pārlēcis viņa darba kolēģis un apturēja laivu, tad iekāpa arī viņš. Laivā atrada ķiveri un vienu cimdu. Piedarbinājis to, pēc tam to noslāpēja un lēnā gaitā devies pretī robežsardzes kuģim. Izskatījās, ka laivai nenostrādāja mehānisms, jo vadītājam pie rokas ir trosīte, kurai vadītājam izkrītot no laivas, jānodrošina laivas automātisku apstāšanos. Laiva bija sagāzusies uz vienu pusi, tādēļ iekļūšana tajā nebija viegli iespējama. Izslēgšanas pogu sākumā nevarēja atrast, tā bija zem paneļa, apakšpusē. Lai gan bez slēdža laivu nevar iedarbināt, viņiem tas tomēr izdevās. Laiva griezās apmēram 10 metru rādiusā. Laivā mirgoja eļļas lampiņa, tas nozīmē, ka padeve bija mazāka nekā otram dzinējam, tā tika izslēgta, lai to nesabojātu. Liecinieks paskaidroja, ka katru var izslēgt motoru atsevišķi, bet abiem pievienota viena trosīte. Abiem motoriem jāizslēdzas pēc trosītes paraušanas. Ne uz laivas paneļa, ne kur citur laivā slēdzi ar sarkanu trosīti liecinieks neredzēja. No ūdens tajā laivā nebija iespējams iekāpt, jo dzinējs darbojās strauji un varēja trāpīt cilvēkam, kurš atrodas ūdenī un mēģina no ūdens iekāpt laivā. (6.sēj., 1.1.209.-210.)

Liecinieka **/pers. M/** liecības par to, ka 2014.gada maijā, ap plkst.9 no rīta, viņš strādāja uz kuģa /Nosaukums C/ par matrozi. Gar kuģi lielā ātrumā aizpeldēja laiva. Nebija saprotams, vai kāds tajā atradās. Laiva aizpeldēja garām, virzienā uz kuģa aizmuguri. Pēc tam, viņš binoklī redzēja ūdenī divus objektus, taču attālums bijis pārāk tāls, lai kaut ko precīzi saskatītu. Laiva tobrīd griezās uz apli, netālu no tiem punktiņiem. Bija iespējams, ka tie bija cilvēki un liecinieks ziņoja /pers. N/, ka notiek kaut kas nesaprotams. Viņam nekas nebija zināms par mācībām. Viņš atradās sardzē uz tiltiņa un informēja kapteini par redzēto. No citiem vēlāk uzzinājis par notikušo. (6.sēj., 1.1.210.)

Liecinieka **/pers. O/** liecības par to, ka viņš 2014.gadā maijā strādāja Valsts robežsardzē kuteru daļā, piedalījās glābšanas darbos. Precīzi neatceras cikos, bija uz kuģa, tā kapteinis paziņoja, ka jūrā ir glābšanas operācija, pēc kā viņus norīkoja doties palīgā un tika iedotas aptuvenās koordinātas, nocelta no kuģa laiva, pēc kā viņi devās uz aptuvenajām koordinātēm, kur lidojis helikopters. Aptuveni norādītajā vietā tālumā bija saskatāms melns punktiņš, pa labi no laivas bija tirdzniecības flotes kuģis, zilā krāsā, laiva bija melnā krāsā, piepeldot tuvāk bija redzama laiva, kas riņķo ap sevi apmēram 10 metru rādiusā. Laivai bija divi dzinēji, mēģināja apstādināt laivu, viņš uzleca laivas virsū. Tobrīd šķita, ka darbojās labais dzinējs, labais rokturis bijis nospiests uz priekšu, kreisais dzinējs bija noslāpis vai darbojās tukšgaitā. Laiva griezās uz kreiso pusi. Laivai ir divas sviras, viena domāta vienam motoram, otra otram. Otra motora svira atradās pa vidu, tas ir, neitrālā stāvoklī, viens rokturis bija uz priekšu. Katru motoru var darbināt ar savu sviru. Ja drošības dakšiņa izraujas ārā, būtu jānoslāpst abiem dzinējiem. Katrai laivai ir sava drošības sistēma, par konkrēto laivu viņš atbildēt nevar. Laivā sarkanu striķi ar slēdzi nemanīja, laivā atradās tikai ķivere. (8.sēj., 1.1.28.)

Liecinieku /pers. K/, /pers. M/ un /pers. O/ liecības apstiprina faktu, ka nestrādāja viens laivas motors, kas savukārt norāda uz to, ka avārijas situācijā nenostrādāja laivas drošības slēdzis. Vienlaikus tās nesatur ziņas par /pers. A/ izdarīto dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu.

Liecinieces **/pers. P/** liecības par to, ka 2014.gada maijā, no rīta ap plkst.10. vai 11., viņa strādāja par sanitāri Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādē. Viņi saņēma izsaukumu uz ostu, devās turp, jo bija ziņas, ka ir cietušie. Uz vietas aptuveni pēc pusstundas ieradās helikopters. Bija divi cietušie, viens helikopterā gulēja uz grīdas, viens sēdēja pie durvīm. Ar cietušajiem darbojās ārsts Ferbers un viņas brigādes ārsts, lieciniece pēc vajadzības atnesa aprīkojumu, atvēra vesti, ziņoja, ka cietušais varētu būt militārists, guļošajam tika pārbaudīts sirds ritms, sirdsdarbība bija apstājusies. Sākumā viņi nesaprata, ka otrs sēdošais pie durvīm ir otrs cietušais. Viņam nekādas pārbaudes netika veiktas. Guļošais tika izņemts no helikoptera, atstāts uz asfalta, bija konstatēta nāve, pārvilkts tika pāri maiss, bet dakteri aizpildīja nepieciešamos dokumentus. Cietušajam mugurā bija melnas drēbes. Tika atsegts krūškurvis, pārbaudīts sirds ritms un veikti reanimācijas pasākumi, tad konstatēta cietušās personas nāve. No helikoptera šo cilvēku izcēla

4-6 vīrieši, kas liecināja, ka cilvēks ir ļoti smags, drēbes bija piesūkušās ar ūdeni, izskatījās, ka arī pats ir uzbriedis, jo augumā nebija pārāk liels. Ar defibrilatoru tika pārbaudīts sirds ritms, pirms tam atverot drēbes. (6.sēj., 1.1.210.-211.)

Tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu nolasītas liecinieces /pers. P/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības par to, ka viņa strādā neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Rīgas reģionālajā centrā par sanitāri kopš 2014.gada 4.aprīļa. 2014.gada 7.maijā no plkst.08.00 viņa uzsāka dežūru 155.brigādē kopā ar brigādes vadītāju /pers. R/ un šoferi. Ap pusdienas laiku viņi saņēma izsaukumu. Tika informēti, ka ir slīcis vīrietis, un iespējams atrodas bezsamaņā. Ieradās ostā Vecmīlgrāvī, kur no kādā vīrieša, kurš runāja ar brigādes vadītāju, uzzināja, ka viņiem jāgaida helikopters, kurš nogādās divus cietušos, kuri apmēram 3 stundas atradušies jūrā, un viens no abiem, iespējams, jau ir miris. Vēl pirms helikoptera nosēšanās ieradās arī reanimācijas brigāde, kuras vadītājs bija Ferbers. Pēc helikoptera nosēšanās ostas teritorijā, viņa ar monitoru/defibrilatoru devās uz helikopteri, kurā atradās helikoptera apkalpe ne mazāk kā 3 cilvēki, ārsts reanimatologs, viņu brigādes vadītāja, šoferis ar imobilizācijas dēli, kā arī abas cietušās personas. Viņa iedeva monitoru/defibrilatoru brigādes vadītājai un iekāpa helikopterā. Viena cietusī persona sēdēja helikopterā, bet otra persona gulēja uz helikoptera grīdas. Guļošajam bija mugurā melnas krāsas apģērbs, un melnas krāsas apavi, galvassegas nebija, drošības vestes nebija, nekādas apģērba nianses viņa nepamanīja, bet ievēroja, ka viss apģērbs bija izmircis slapjš. Sēdošajam vīrietim (ap 50 gadus vecs) arī mugurā bija tumšs apģērbs, bet neievēroja, vai tieši tāds pats, kā guļošajam. Galvā viņam bija tumša adīta cepure. (..) Ārsts reanimatologs atkailināja gulošā vīrieša krūšu daļu un ar defibrilatora lāpstiņu konstatēja, ka vīrieša sirds ir apstājusies. Reanimatologs jautāja otram cietušajam, vai viņi abi ir zvejnieki, bet viņš tikai noraidoši papurināja galvu. Viņš izskatījās noguris un depresīvs. Viņa ar otru cietušo devās uz reanimācijas auto, tajā brīdī viņš viņas brigādes vadītājai pateica, ka iespējams mirušais ir militārists. Tad reanimatologs lika mirušo izcelt no helikoptera. Pirms izcelšanas policisti iekāpa helikopterā, un tā iekšpusē nofotografēja mirušo. Tad apmēram 5-6 cilvēki (šoferis, ārsts reanimatologs, policisti) izcēla mirušo no helikoptera, izskatījās, ka viņš ir ļoti smags, jo viss viņa apģērbs bija sasūcies ar ūdeni, ceļot ārā tecēja ūdens no viņa apģērba. Mirušais tika novietots tur pat zālājā pie helikoptera, un viņa ar reanimatologu un viņu šoferi viņu apsedza ar zilas krāsas polietilēna pārklāju. (..) Pa ceļam uz bāzi viņa jautāja brigādes vadītājai, kāpēc mirušajam mutē bija putas, uz ko viņa atbildēja, ka tas iespējams ir plaušu tūskas dēļ. (5.sēj., 1.1.107.-108.)

Lieciniece/pers. S/ tiesas sēdē apstiprināja savas pirmstiesas procesā sniegtās liecības un paskaidroja, ka nevar atbildēt, vai rokās cietušajam bija cimdi vai nē. Konkrētu laiku, kad iestājās nāve, nevar pateikt. Cietušo nesa ārā uz dēļiem, neatceras, kā viņš tika izcelts. (6.sēj., 1.1.210.211.)

Tiesa nodibina, ka liecinieces /pers. P/ liecības satur ziņas par to, ka izceļot /pers. C/ no ūdens viņa apģērbs bija sasūcies ar ūdeni, kas tecēja no hidrotērpa, taču tās nesatur ziņas par to, ka /pers. C/ uzvilktais hidrotērps būtu neatbilstošs viņa augumam. Apstāklis, ka zem hidrotērpa bija ūdens pats par sevi nepierāda hidrotērpa neatbilstību /pers. C/ augumam, jo hidrotērps nepasargā no ūdens iekļūšanas zem tā, bet gan cirkulācijas un sekojošas ķermeņa atzīšanas.

Liecinieka **/pers. T/** liecības par to, ka viņš notikuma laikā dienēja Nacionālajos bruņotajos spēkos (turpmāk NBS) Gaisa kuģu apkalpē. Viņam bija mācības virs Daugavas, viņš strādāja par borta tehniķi. Komandieris caur RMCC saņēma ziņu, varētu būt 2014.gada 7.maijā, ka jūrā ir cietušie, tāpēc viņi devās uz Lielvārdi helihopteram uzpildīt pilnu bāku, pēc kā devās ceļā. Aptuveni 16 km no krasta, blakus kuģim ūdenī bija cietušais ar vesti. Viens glābējs izleca, tika gatavots otrs, izcelšanas saites tika ieliktas zem ceļiem un padusēs, jo cietušajam iespējams bija sākusies hipotermija. Tāpēc jāpārvieto vai nu guļus vai sēdus stāvoklī. Helikopterā bija viņu grūti ievietot, jo bija acīmredzami, ka cietušais ir uzpūties, acis bija stiklainas, zila ādas krāsa, viens no glābējiem sāka elpināšanu. Aptuveni kilometra attālumā viņš redzēja riņķojam laivu, aizlidoja līdz tai, kamēr otrs cietušais tika gatavots pārvietošanai no kuģa uz helikopteru, viņi noteica koordinātas un caur RMCC nosūtīja tās krasta apsardzei. Pēc tam no kuģa pārcēla otru cietušo, un devās uz ostu, kur sagaidīja mediķi. Helikopterā tika konstatēta cietušā nāve un viņiem pašiem mirušais cietušais bija jāiznes ārā. Vienu cietušo pārvietoja uz helikopteru no kuģa, un vienu no ūdens. Mirušais bija uzpūties, hidrotērps bija lielāks nekā parasti, kļuvis ļoti smags. To varēja just, kad cilvēku vilka iekšā. Viņš pats pie palīdzības sniegšanas nepiedalījās, viņa uzdevums bija strādāt pie vinčas. Pēc tam uzvilka augšā otru glābēju, tālāk devās uz pilota kabīni, lai kontrolētu visus parametrus. /pers. U/, konstatēja, ka ūdenī atrodošajai personai, nav dzīvības pazīmju. (..) Dīvaini bija tas, ka veste bija pareizi uzvilkta, galva bija virs ūdens, nevis zem ūdens, taču cietušais ar seju atradās ūdeni. Veste bija piepūsta, kas viņu turēja virs ūdens un tāpēc viņu atrada. Ja vesti kārtīgi nenostiprina, tad cilvēks it kā iešļūc tajā un tā var sagriezties. Nevarētu teikt, ka hidrotērps būtu bijis par lielu, skatoties uz aci, tam ir jābūt brīvam, ja tas būs cieši apspiests, tad ūdenī esošais nevarēs pacelt rokas. Vienīgais, ūdens nedrīkst iekļūt pašā tērpā, precīzāk, tas tur var iekļūt, taču nedrīkst cirkulēt. Būtība tāda, ka ķermenim ir jāuzsilda ūdens, lai tas sildītu, ja ūdens cirkulē, tad ķermeņa temperatūra atdziest. Šķiet, ka veste tomēr bija nepareizi uzvilkta, tomēr tas vairāk ir jautājums glābējam, ja reiz cietušais atradās šādā stāvoklī. Šķiet, ka manžetes bija veselas, ūdens netecēja. Vestei striķi bija savilkti cieši, tie pat tika griezti pušu, tomēr, acīmredzot, kaut kas bija nepareizi, jo nezina, kā cietušais pareizi uzvelkot vesti varētu atrasties ar galvu zem ūdens. (6.sēj., 1.1.211.-212.)

Tiesa konstatē, ka liecinieka /pers. T/ liecības, pretēji apsūdzībā norādītajam, satur ziņas par to, ka /pers. C/ hidrotērps vizuāli viņam nebija par lielu. Tāpat liecinieks izskaidroja, ka ūdens zem hidrotērpa var būt, jo hidrotērpa uzdevums ir pasargāt no ūdens cirkulācijas, nevis pilnībā pasargāt kontakta ar ūdeni.

Liecinieka **/pers. V/** liecības par to, ka dienējot NBS 2014.gada 7.maijā bija ieplānots dežurējošās apkalpes treniņš, gaisa kuģa komandierim zvanīja telefons, izsauca rotas operators, saziņu turpināja caur RMCC un tika paziņots par notikušo. Viņiem lidojot tika sniegta informācija, ka viens cietušais ir bez dzīvības pazīmēm, otrs cietušais atrodoties kuģī, tika iedotas koordinātas, tādēļ tika pieņemts lēmums par uzpildīšanos Lielvārdē, kas aizņēma aptuveni 10-15 minūtes. No Lielvārdes uz attiecīgo punktu aizlidoja aptuveni 15 minūtēs, tur stāvēja divi kuģi, viens ar baļķu kravu, uz tā atradās viens no cietušajiem, blakus ūdenī peldēja otrs cietušais. Viņi palidoja riņķī, bija redzams, ka cietušais it kā iekāries vestē, galva nebija redzama, šķita, ka cilvēks jau ir miris. Pēc vēl viena manevra izleca glābējs, tika uzsākta procedūra, lai cietušo izvilktu no ūdens. Pēc tam pievienojās otrs glābējs. Cietušo bija grūti dabūt helikopterā, jo durvis nav pārāk plašas un cietušais karājās uz divām siksnām bez dzīvības pazīmēm. Uz kuģa esošo cietušo, vajadzēja gaidīt vēl kādas 5-7 minūtes, glābējs viņu iecēla iekšā ar visu ekipējumu. Helihopteram riņķojot pamanīja laivu, taču tur nevienu cilvēku neredzēja. Caur RMCC nosūtīja koordinātas, aizlidoja pēc otra cietušā, devās uz ostu, kur cietušo nodeva mediķu rīcībā, pēc kā devās prom. Glābšanas darbībās liecinieks nepiedalījās. Ar cietušo neko nedarīja, taču redzēja, ka cietušā hidrotērps bija uzpūties pilns un ar ūdeni. (..) Nezināmu iemeslu dēļ Gaisa spēku operators viņus uzreiz neizsauca pa radiosakariem, bet pēc tam tikai caur RMCC. Iespējams, hidrotērps nebija aizvērts līdz galam, vai bija ar caurumiem. Viņiem katru gadu notiek treniņi, un tērps ir pilnīgi sauss. Līdzīgs tērps ļauj uzturēties ūdenī vairāk kā 2 stundas, viņam ir pašam savs personīgais tērps. Glābšanas veste, cik atceras, nebija pareizi uzvilkta, jo turējās tikai uz rokām, starp galvu un muguru, sākumā pat nesaprata no augšas, kas tas ir, pēc tam tikai saprata, ka tas ir cilvēks. (6.sēj., 1.1.213.-214.)

Liecinieka /pers. AA/ liecības apstiprina faktu, ka zem /pers. C/ hidrotērpa bija ūdens, turklāt tādā daudzumā, kas liecināja par hidrotērpa iespējamu bojājumu. Taču tiesas ieskatā, minētās liecības pašas par sevi nepierāda apsūdzībā norādīto faktu, ka /pers. A/ dienesta pienākumu nolaidīgas pildīšanas dēļ, /pers. C/ būtu uzvilcis izmēram neatbilstošu hidrotērpu ar bojātu manžeti.

Liecinieka **/pers. AB/** liecības par to, ka NBS viņiem bija treniņš Daugavā, atstrādāja glābšanas operāciju uz ūdens. Pārtrauca treniņu, jo pa RMCC saņēma ziņojumu, ka jūrā esot cietušais, viens cietušais esot uz kuģa, otrs esot ūdenī bez dzīvības pazīmēm. Darbojās saskaņā ar procedūru, izlaida glābēju, lai sagatavotu cietušā pacelšanu. Helikopters veica apli, ar vinčas palīdzību pacēla ūdenī esošo cilvēku augšā, otrs glābējs tikmēr uzsāka atdzīvināšanas procedūru. Bija nepieciešamas 5-10 minūtes otra cietušā sagatavošanai pacelt no kuģa, riņķoja ap kuģi, 3-5 km attālumā ieraudzīja

militāro laivu melnā krāsā. Tā riņķoja ar rādiusā apmēram 20 metri. Par redzēto paziņoja glābšanas centram, iedeva koordinātas, atgriezās pie kuģa, savāca otru cietušo, aizveda uz ostu un atgriezās bāzē. Viņš bija apkalpes komandieris, izcelšanu neveica, bet kontrolēja procesu, viņam primāra ir helikoptera vadīšana. Sēžot kabīnē nevarēja redzēt, kas notiek pašā helikopterā. Atdzīvināšanas procedūra tika uzsākta nekavējoties. (..)

Kuģis, kurā bija otrs cietušais turpināja virzīšanos uz priekšu, tā atvieglojot helikoptera darbu, jo noturēt to uz vietas ir visai grūti. Viņu helikopters ir aprīkots ar ierīcēm, kas palīdz filmēt, ir kameras, taču tā kā viens glābējs bija ūdenī, otrs gatavojās pieņemt cietušo, kurš bija smags, pie pults nebija neviena cilvēka, lai novirzītu kameru darbību uz vajadzīgo leņķi, līdz ar to visa darbība palika ārpus kameru redzesloka. (6.sēj., 1.1.214.)

Tiesa konstatē, ka /pers. AB/ liecības nesatur ziņas par to, ka /pers. A/ būtu izdarījis dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu.

Liecinieka **/pers. AC/** liecības par to, ka aptuveni 2014.gada. 7.maijā bija paredzēts treniņš Daugavā, apmēram uz stundu. Pusstundu notika, līdz tas tika pārtraukts, komandieris saņēma informāciju, ka jūrā noticis nelaimes gadījums, ar helihopteru aizlidoja uz bāzi uzpildīties, tikmēr saņēma informāciju, ka viens no cietušajiem ir miris, savukārt otrs ir dzīvs, atrodas uz kuģa. Notikuma vietā ieradās apmēram pēc 15 minūtēm, pirmo pamanīja kuģi, pēc tam ūdenī ieraudzīja vesti, pirmais glābējs Maslobojevs izleca ārā, helikopters uztaisīja apli, pēc tam, viņam teica, ka viņam arī jāiet pakaļ. Pirmais glābējs viņu turēja virs ūdens, cietušais bija zilā krāsā, nesaprata, kā cietušais tur iekāries tajā vestē. Glābējs uzlika ap ceļiem un padusēm saites tādējādi, lai guļus vai sēdus būtu iespējams transportēt. Cietušajam bija melns kostīms, pa muti nāca putas, viņš bija ļoti smags, no ūdens uzpūties un bija grūti iedabūt cietušo helikopterā. Pēc tam glābējs no ūdens izceltajam cietušajam pārbaudīja pulsu uz kakla vēnas, elpošanas nebija, sāka elpināt, līdz Maslobojevs paziņoja, ka cietušais ir miris. Pa muti turpināja nākt laukā putas. Pēc tam viņi lidoja uz ostu, kur jau gaidīja divas mediķu mašīnas. Pēc nolaišanās helikopterā iekāpa iekšā ārsts, atbrīvoja apģērbu, uzlika cietušo uz lāpstiņām, pārbaudīja sirdsdarbību, tās nebija, pēc tam iznesa cietušo ārā no helikoptera, izkāpa otrs cietušais, un viņi aizlidoja. No ūdens izceltais cietušais bija smags, iespējams, ka tas bija no ūdens. Hidrotērpi ir dažādi, ir tādi, kuriem ir tikai seja atvērta, taču arī jauni kostīmi, piemēram Itālijā šūti, ir laiduši garām ūdeni. Ja cilvēka kakls ir tievs, tas var cieši nepiegult, un pa turieni var nākt iekšā ūdens. No laivas krītot ārā iespējams tērpu varēja arī uzplēst. Cietušajam bija plānais hidrotērps. Ja samirkst, tad apģērbam apakšā nav jēgas. Domā, ka cietušais vestei bija izslīdējis cauri smaguma dēļ, jo nebija pārāk ražens augumā. (6.sēj., 1.1.214.-215.)

Liecinieka /pers. AC/ liecības apstiprina faktu, ka zem /pers. C/ hidrotērpa bija daudz ūdens. Taču tiesas ieskatā, minētā liecība pati par sevi nepierāda apsūdzībā norādīto faktu, ka /pers. A/ dienesta pienākumu nolaidīgas pildīšanas dēļ, /pers. C/ būtu uzvilcis izmēram neatbilstošu hidrotērpu ar bojātu manžeti. Turklāt /pers. AC/ kā glābšanas darbu aculiecinieks neliecināja par faktu, ka hidrotērpa izmērs būtu neatbilstošs /pers. C/ augumam.

Liecinieka **/pers. AD/** liecības par to, ka viņš strādā NBS par Jūras spēku komandieri. Nedz cietušo, nedz apsūdzēto nepazīst. Nevar liecināt par konkrētiem apstākļiem. NBS nav kopējs visaptverošs regulējums par nodarbībām, kas saistītas ar paaugstinātu bīstamību, tas atkarīgs no komandiera vai personas, kas vada nodarbību. Par to, kādam ekipējumam jābūt uz ūdens paaugstinātas bīstamības nodarbībās, lieciniekam nav zināms, kā arī nezin, kur tas noteikts. Liecinieka padotie karavīri ir pietiekoši kompetenti, lai paši izvēlētos pareizos tērpus. Testēšana atkarīga no konkrētās vienības. Hidrotērpu lietošanas termiņi ir atkarīgi no ražotāja, no ražotāja instruktāžām. Pirms ekipējuma izvēles, tiek novadīta drošības instrukcija un tad cilvēks atbilstoši izvēlas piemērotāko tērpu. Vispārīgi nav teikts, ka nevar piedalīties nodarbībās, kas ir ar paaugstinātu bīstamību, ar tērpu, kurš jau būtu pavalkāts. Liecinieka rīcībā nav tādas informācijas. Hidrotērpa staipīgums atkarīgs no ražotāja un materiāla. Ir hidrotērpi, kas cieši pieguļ, ir tādi, kur var pavilkt viegli kaut ko apakšā. Ir izdzīvošanas hidrotērpi, kas ir ļoti lieli. Par paaugstinātas bīstamības nodarbībām var uzskatīt tilpnes šķērsošanu peldus, šaušanu ar lielgabalu jūrā, spektrs ir ļoti plašs. Viņiem ir automātiska laivu vadīšanas kārtība, kā tas notiek citās NBS vienībās, lieciniekam nav informācijas. Viņi apmāca tos karavīrus, kurus ir uzdots apmācīt, kurus konkrēti, tā nav liecinieka kompetence. Nezina, vai /pers. C/ ir bijis viens no apmācāmajiem. Gada laikā vairāk kā 100 karavīri tiek apmācīti uz laivu vadīšanu. Papildus liecinieks liecināja, ka instrukcija pirms nodarbībām ir obligāta prakse. Marķējumiem uz glābšanas vestēm ir jābūt, mācību centrā apmāca cilvēkus, lai noņemtu atbildību no sevis, kur tiek veikta sertificēšanu. Tiek apmācīti ne tikai NBS karavīri. /pers. A/ ir redzējis, bet personīgi nepazīst. Par izsniegto ekipējumu ir atbildīgā persona. Ja ekipējums ir saplīsis, nepieciešams ziņot komandierim, vai ja tas ir iespējams, pašam novērst bojājumus. Par laivu vadīšanu, īsta regulējuma joprojām nav, ir to rosinājis pēc personīgas iniciatīvas, taču joprojām viss ir procesā. (7.sēj., 1.1.167.-168.)

Liecinieka **/pers. AF/** liecības par to, ka nebija klāt šim notikumam, nepazīst ne cietušo, ne apsūdzēto, kad pieņēma viņa liecību, viņš citējis drošības noteikumus, kas nosaka kārtību, kā tiek veiktas paaugstinātas bīstamības nodarbības. Paaugstinātas bīstamības nodarbības visas tiek organizētas ar vienības komandiera pavēli, tajā norādīts, kas ir vadītājs, tā ir par jebkuru paaugstinātas bīstamības nodarbību. Pavēlē tiek iekļautas tādas personas kā vadītājs, drošības kontrolieri, mediķis, munīcijas izsniegšanas punkta priekšnieks, vēl ja komandieris uzskata par nepieciešamu, tad pavēlē tiek iekļauta vēl kāda persona. Kur mediķim jābūt nav atrunāts, tikai noteikts, ka mediķim ir jābūt nodarbības vietā. Tas ir atrunāts par visām paaugstinātas bīstamības nodarbībām kopumā, ne par katru atsevišķi. Šaušanas nodarbībās mediķis atrodas blakus šautuvei, par gaisa – ūdens nodarbībām, liecinieks nav lietas kursā, taču zina, ka likumos tas nav atrunāts. Mediķim ir jābūt klāt nodarbības vietā, kuru ir noteicis komandieris. Pie paaugstinātas bīstamības nodarbībām nav noteikts apmācāmā personu minimums. Var būt viena persona. Apmācāmo skaitu norāda nodarbības plānā. Nodarbības plānu sastāda nodarbības vadītājs. Komandieris nenosaka, kādam ekipējumam ir jābūt. Nodarbības aizliegts uzsākt bez mediķa klātbūtnes. Taču varēja būt tā, ka mediķis nav uz vietas notikuma vietā. Noteikumi paredz, ka jābūt iespējai, ka glābjamais vajadzības gadījumā tiktu nogādāts slimnīcā, jāparedz ir vissliktākā notikumu gaita, taču neparedz to, kā tas ir darāms, kur ir jāatrodas mediķim. Apmācību drošības noteikumi neparedz to, kur jāatrodas mediķim, jāparedz tikai tas, ka jābūt iespējai nogādāt personu slimnīcā, ja nodarbības notiek jūrā. Vienības komandieris ir tiesīgs apstiprināt savus noteikumus, kas nav pretrunā ar vispārējiem noteikumiem. Ja nodarbības notiek tālu no krasta, nav atrunāts, kur jābūt mediķim, tikpat labi viņš var būt krastā, piebrauc klāt un veic nepieciešamās darbības. (7.sēj., 1.1.168.)

Liecinieka **/pers. AG/** liecības par to, ka dienē NBS speciālo uzdevumu kuteru apkalpes vienībā. Viņa pienākumos ietilpst veikt treniņus, strādā gan braucot pie stūres, gan esot pie navigācijas. 2014.gada 7.maijā nepiedalījās laivu vadīšanas nodarbībās, jo viņam bija angļu valodas nodarbības Ezermalas ielā 8. Nezina, vai bija laivu vadīšanas nodarbību sarakstā. Teorētiski tā nevajadzētu būt, atceras, ka viņiem vēl uz turieni paziņoja, ka darbā noticis nelaimes gadījums, paši vēl atprasījās un aizbrauca pie kolēģa /pers. A/. Lieciniekam ir laivu vadīšanas tiesības, kas iegūtas Jūras mācību centrā Liepājā. Cietušo /pers. C/ pazinis, bijuši vienā apsardzes vadā. Lieciniekam speciālo uzdevumu vienībā ir pašam savs hidrotērps, kad ierodas apmācāmais, viņi dodas uz noliktavu un katrs pats priekš sevis pēc izmēra izņem hidrotērpu. Kad notiek izņemšana, ir jāparakstās par hidrotērpu, un tad lietotājs ir par to atbildīgs. Karavīri tiek informēti, ka būs laivu vadīšanas nodarbības, ekipējumu izvēlas atbilstošu paši, pirms tam tiek novadīta instruktāža, tad kopā ar vadītāju notiek došanas uz laivu un pēc tam došanās jūrā. Instruktāžu novada nodarbības vadītājs, šajā gadījumā /pers. A/. Pavēlē ir noteikts, kas piedalās nodarbībā, par to notiek parakstīšanās žurnālā. Mediķis arī piedalās nodarbībā. Lieciniekam ir 2. līmeņa pabeigti medicīnas kursi, var nodarbībās piedalīties kā mediķis. Mediķis vai nu atrodas laivā vai krastā un ir piesaistīts nodarbībai. Ja situācija to prasa, mediķim tiek ziņots un cietušais tiek atvests krastā. Braucienos ar laivu, mediķis paraksti brauc līdzi. Viens no viņiem ir mediķis jeb persona, kas izgājusi instruktāžu. (..) Signālraķetes paaugstinātas bīstamības noteikumos nav atrunātas. Pēc instrukcijas, nevar pateikt, cik ilgi ar bordinga tērpu var atrasties ūdenī, viss atkarīgs no tā, kas pavilkts apakšā. Viņiem ir tikai viens bordinga kostīms, ja pasaka, ka velkam, tad nu katrs pats skatās, cik daudz jāvelk apakšā, lai būtu silti. Par aukstiem laika apstākļiem nekas atsevišķi nav atrunāts. Viņu hidrotērpi pēc lietošanas atrodas vai nu uz kaltēšanu vai neaizslēdzamos skapīšos. Liecinieka hidrotērps nav aiztikts līdz šim, iekšpusē katrs uzraksta savu uzvārdu, kam tas pieder, protams, teorētiski, kāds viņu

var paņemt un izmantot, bez valkātāja ziņas. Termins mediķis attiecas uz personām, kas izgājuši pamata apmācības kursu, 2. līmenis jau ir ar nedaudz padziļinātākām zināšanām. Par /pers. A/ nezina, vai viņu varētu uzskatīt par mediķi. Par /pers. C/ arī nezina. Nezina, vai viņam bija savs hidrotērps. Hidrotērpu sev izvēlējas pēc izmēra, speciāli šūts hidrotērps priekš viņa nebija. (7.sēj., 1.1.168.-169.)

Tiesa konstatē, ka liecinieku /pers. AD/, /pers. AF/ un /pers. AG/ liecības nesatur nekādas ziņas par apsūdzībā minētajiem faktiem. Vienlaicīgi tiesa konstatē, ka /pers. AG/ liecināja, par paša atbildību dienesta vietā un laikā izvēloties atbilstošu hidrotērpu.

Liecinieka **/pers. AH/** liecības par to, ka 2014.gada 7.maijā NBS bijis mācību komandā, veicis pienākumus apsardzes vadā, sēdējis pēc norīkojuma dežūrdaļā. Dienē speciālo uzdevumu vienībā, bija norīkots dežūrā. Dežūrdaļā skatījies kamerās, atbildējis uz telefona zvaniem. Dežūru pieņēma līdz plkst.09.00, un visu laiku bija dežūrdaļā. Liecinieka pienākumos ietilpst atbildēt uz telefona zvaniem, skatīties kamerās. Dežūrdaļā ir stacionārais telefons. Viņam kā dežurantam līdz tam nebija zināms par mācībām, par mācībām viņu neinformē. Par notikušo vēlāk pastāstījis dežurējušais virsnieks. Neatceras vai 2014.gada 7.maijā saņēma zvanu no /pers. A/, atceras, ka pirms pusdienlaika zvanīja no policijas un jautāja, vai liecinieks ir informēts, ka notiek mācības, atbildējis, ka viņā rīcībā tādas informācijas nav. Dežurējošam virsniekam droši vien par mācībām bija zināms. Kad bija uz vietas, zvanu ar lūgumu pēc palīdzības nav saņēmis. Visu laiku gan uz vietas nebija, bijis izgājis pusdienās no divpadsmitiem, kā arī pirms pusdienām devās apgaitā. Apgaitu biežums atkarīgs no tā, ko nosaka dežurējošais virsnieks. Iespējams, dežūrdaļā kāds cits pacēlis klausuli. Plkst.10.00 liecinieks bija apgaitā, taču dežūrdaļā, kādam ir jābūt. Dežurējošais virsnieks tur bija, viņa palīgs /pers. AI/, kas tagad ir kaprālis. Mobilais telefons ir dežurējošam virsniekam, pārējo lietošanā ir stacionārais telefons. Nav pārliecināts, vai kāds cits pacēla klausuli, droši vien, ka uz zvanu tika atbildēts. Par ienākošajiem zvaniem ir jāziņo dežurējošam virsniekam. Nedzirdēja, ka kāds ziņotu dežurējošam virsniekam par saņemtu zvanu. (..) (7.sēj., 1.1.169.)

Tiesa konstatē, ka liecinieka /pers. AH/ liecības nesatur nekādas ziņas par apsūdzībā aprakstītajiem faktiem.

Liecinieka **/pers. AJ/** liecības par to, ka notikuma dienā viņš veica darba pienākumus uz helikoptera NBS. Izsaukumu personīgi nesaņēma, to saņēma gaisa kuģa komandieris /pers. AL/. Liecinieks dzirdēja, ka tiek paziņots par izsaukumu uz jūru, bet nebija paziņots uz kurieni konkrēti, tāpēc apkalpes komandieris pieņēma lēmumu iepildīt papildus degvielu. Izrādījās, ka izsaukums ir netālu, fonā no kuģa tika nodota informācija, ka viens no cietušajiem ir dzīvs, bet otrs miris. Pēc atlidošanas ar virvēm, saka izcelt cietušo, redzēja, ka veste cietušajam /pers. C/ bija jokaini sagriezusies, turklāt cietušais bija ļoti smags. Kad veicis elpināšanu redzēja, ka pa muti nāca laukā putas. /pers. A/ medicīnisko palīdzību nesniedza, centās parūpēties, lai ātrāk viņu nogādā pie mediķiem, uz kuģa viņš paprasījis sausas drēbes, cietušajam bijušas virsū segas, drēbes un hidrotērps, laikam, bijuši novilkti. Tam cietušajam, kas bijā ūdenī, hidrotērps bija mugurā. Cietušais /pers. C/ bija smags, jo, acīmredzot, viņam hidrotērpā bija ticis ūdens. Vadoties no pieredzes ūdens hidrotērpos var iekļūt. Viņam nav bijis tāds hidrotērps, kas vispār nelaistu ūdeni iekšā. Konkrēti viņam hidrotērps ir šūts pēc pasūtījuma. Nezin kāda tipa kostīms bija /pers. C/, cik atceras, tas varēja būt gorteksa tips tērps. Domā, ka ar tādu ūdenī varēja izturēt kādas 6 stundas. Kostīmi sākotnēji ir sausi, bet ūdens iet garām caur rokas un kakla manžetēm. (7.sēj., 1.1.169.)

Liecinieka /pers. AJ/ liecības apstiprina faktu, ka zem /pers. C/ hidrotērpa bija daudz ūdens. Taču tiesas ieskatā, minētā liecība pati par sevi nepierāda apsūdzībā norādīto faktu, ka /pers. A/ dienesta pienākumu nolaidīgas pildīšanas dēļ, /pers. C/ būtu uzvilcis izmēram neatbilstošu hidrotērpu ar bojātu manžeti. Turklāt /pers. AJ/ kā glābšanas darbu aculiecinieks neliecināja par faktu, ka hidrotērpa izmērs būtu neatbilstošs /pers. C/ augumam, bet apliecināja faktu, ka ūdens vienmēr nokļūst zem valkātāja hidrotērpa.

Liecinieka **/pers. AM/** liecības par to, ka 2014.gada 7.maijā dienēja militārajā struktūrā, ir kinologu nodaļas komandieris. Tajā dienā bija kinoloģiskās nodarbības. Laivu vadīšanas nodarbībās nav piedalījies. Kinologiem nav sakars ar laivu vadīšanu, kā tādu. Laivā ar suni ir bijis laivu vadīšanas nodarbībās, bet pats nav vadījis laivu. Viņa uzdevums ir kontrolēt suņa darbību, nodarbībā tiek nodrošināti ar speciālu ekipējumu – hidrotērpu. Hidrotērps ir tieši uz valkātāju augumiem, lieciniekam tas bija personīgi šūts. /pers. A/ ir pazīstams, kopā strādā. Pirms nodarbību uzsākšanas notiek instruktāža, kā pie jebkuras paaugstinātas bīstamības nodarbības, ir speciāls žurnāls, kur jāparakstās. Instruktāža notiek atkarībā no tā, kur notiek mācības. Ja mācības notiek šautuvē, tad instruktāža ir šautuvē, ja uz ūdens, tad krastā, žurnālam ir jābūt līdzi pie vadītāja. Ja nodarbība notiek uz ūdens, žurnāls tiek vai nu ņemts līdzi, vai atstāts krastā. (7.sēj., 1.1.169.-170.)

Liecinieka **/pers. AI/** liecības par to, ka viņš ir speciālo uzdevumu vienībā apmācības instruktors štāba apgādes rotā. Notikuma dienā bija dežūrmaiņā. Maiņā nozīmēts tikai no paša rīta, tāpēc maiņu pieņēma vēlāk. Par dežūru uzzinājis tajā pašā dienā, bijis savā dienesta vietā, bija paredzēta parastā darba diena. Plkst.08.30 ir jābūt darbā, 09.00 sākas darba diena. Dežūrdaļā visu laiku nebija, ir pieņemšanas procesi. Par paaugstinātas bīstamības nodarbībām uz ūdens nezināja. Neatrodoties dežūrā, tas nav jāzina, kad ir dežūrā, tad ir jāiepazīstas ar dokumentiem. Viņam kā dežurantam tas nav jāzina, jāzina tas ir dežurējošam virsniekam – /pers. AN/. Zvanu ar palīdzības lūgumu nesaņēma. Par notikušo uzzināja pēcpusdienā. No 08.30 līdz 10.00 uz zvanu noteikti nevarēja atbildēt, jo par dežūru uzzinājis vēlāk, viņš tur nevarēja būt. Neatceras cikos ieradies. Dežūrmaiņa ir paliela, piekļuve telefonam ir tiem, kas atrodas dežūrtelpā. Tur bijis liecinieks, dežurējošais virsnieks, kopā 6 cilvēki maiņā: viņš, Milenbergs, Jankovičs, vārdus pārējiem nezina, jebkurš no viņiem varēja pacelt telefonu. (7.sēj., 1.1.170.)

Liecinieka **/pers. AO/** liecības par to, ka strādā NBS sakaru štāba atbalsta centrā. Viņam bijusi saistība ar serveri. Viņš atbild par uzstādīšanu, apkalpošanu, lietisko pierādījumu izņemšanā piedalījies, noformējuši aktu. Tā kā serveris domāts visām vienībām, tiek uzstādīts aizstājējserveris. Kādiem nolūkiem izņemts tika, viņš nezina. Tikai pateica, ka kā pierādījums krimināllietai, konkrētas detaļas neko nepaskaidroja. Ar izņemto informāciju viņš nav strādājis, tikai ar iekārtām. To darījusi policija, lai paši veiktu izmeklēšanu. (7.sēj., 1.1.170.)

Liecinieka **/pers. AP/** liecības par to, ka 2014.gada 7.maijā dienēja armijā savā dienesta vietā. Dienēja speciālo uzdevumu vienībā, viņa amats tagad saucas kvalificēts speciālists, dienests ir štābā. Pavēles par paaugstinātas bīstamības nodarbību gatavošanu viņš izdeva. 2014.gada 30.aprīļa pavēli Nr.188 viņš nesagatavoja, jo bija rehabilitācijā Vaivaros. Viņa vienības karavīru dokumentācijā nepilnības nebija konstatētas, tika vaicāts viņa viedoklis, vai viss ir kā nākas – pārgājis pāri, viss atbildis prasībām, nodarbības plāns bija sagatavots, korekti un pareizi sastādīts. (..) Viss plāns bijis sastādīts atbilstoši un atbildis visām prasībām. Personāls ir nodarbības plāna pielikumā, tas var neatbilst. Atbilstoši apmācības noteikumiem – nodarbības vadītājs, atsevišķas amatpersonas, ja nepieciešams pēc vadītāja ieskatiem tiek iekļautas, lai iespējamos riskus minimizētu. Ja nodarbībās piedalās vairāki cilvēki, tām var būt paaugstināta bīstamībā, kas var būt šie papildus riski. Šajā gadījumā risks bija salīdzinoši zems, viņiem tas bijis kā parastajiem cilvēkiem aizbraukt uz darbu vai uzsmērēt sviestmaizi. Jābūt paredzētam transportlīdzeklim ar kuru personu var nogādāt medicīnas iestādē, taču mediķis ar auto var atrasties arī bāzē, vai pat pašā medicīnas iestādē. To nosaka risku izvērtēšana, un par to atbild nodarbības vadītājs. Ir bijušas nodarbības, kurās mediķis atrodas bāzē, mācībās piedalās paramediķis – vienības organiskā sastāvdaļa kā daļa no komandas un brauc kopā ar komandu laivā. Mediķis ir tas kurš nodarbības plānā tiek norādīts pie šī amata, vai var būt atrunāts, ka mediķis ir organiska sastāvdaļa no kaujas komandas. Notikuma dienā viņa pienākumos ietilpa tikai jaunā dokumentācijas pārbaude par tekošo dienu. Pēc nelaimes viņu norīkoja pārbaudīt dokumentāciju, ko uzdeva štāba priekšnieks. Lieciniekam tika lūgts dot vērtējumu, viņš sagatavojis savu pavēli, izskaidrojis atšķirības, norādījis uz atšķirīgu darba stilu. Ar pavēli tiek iepazīstinātas visas iesaistītas puses no apmācību plānošanas puses. Nemāk teikt, vai nodarbības plāns tika saskaņots, nemāk teikt, vai ir paraksts apakšā. Pirmstiesas procesā sniegtās liecības apstiprina. Speciāls mediķu saraksts, kurus nodarbības plānā ietver nepastāv, tiek uzskaitītas tās personas, kas piedalās nodarbībā. Par mediķa kvalifikāciju liecina izziņa, sertifikāts par to, kādos kursos persona ir gājusi un par ko ir saņēmusi izziņu. To, kuru mediķi iekļaut vai neiekļaut sarakstā ir nodarbības vadītāja kompetence. Visa mēneša nodarbību plāna gaitā tiek ierakstītas personas, kas tiks iesaistītas nodarbībās, tas ir vadības jaunievedums, ko gan ir visai grūti izpildīt, jo karavīriem var būt slimības lapas, atvaļinājumi un citas lietas, kas varētu kavēt

procesa gaitu. Cilvēki tiek ierakstīti sarakstā, atsevišķi neizdalot, kuri piedalās un kuri nepiedalās, lai gan iespējama situācija, ka konkrētā persona nemaz fiziski nevar piedalīties konkrētajā nodarbībā. (7.sēj., 1.1.170.-171.)

Liecinieka **/pers. AR/** liecības par to, ka 2014.gada maijā strādāja NBS speciālo uzdevumu vienībā, viņš ir plānošanas virsnieks. Plānoja arī RHIB motorlaivu apmācības. Šajā gadījumā nodarbības plāns atļāva notikt nodarbībai, nesaskaņota bija viena lieta, kas bija elektroniskas vai cilvēciskas kļūdas dēļ divas reizes bija norādīts pielikums Nr.2, taču tas neaizliedz pildīt tekošo vai esošo nodarbību pēc plāna konspekta Nr.2, citas problēmas nebija. Liecinieka kompetencē ir pārbaudīt vai visi nodarbības plāna punkti ir izpildīti. No jaunā gada bija jauna prakse, ka uz visu mēnesi vajadzēja norādīt karavīrus, kas piedalīsies nodarbībās, līdz ar to nodarbību sarakstos parādās karavīri, kas nepiedalās kādā konkrētā nodarbībā, bet ir arī nākamajos datumos ielikti iekšā, lai gan būtu jānorāda pa datumiem atsevišķi. Vai konkrēti karavīri varēs piedalīties attiecīgajā nodarbībā fiziski netika pārbaudīts, nodarbību vadītājs ar to nodarbojas, pārbaudījām plānus, konspektus, plānus, vai drīkst organizēt nodarbību un viss. /pers. A/ bija nodarbības vadītājs, lieciniekam tikai jāpārbauda, vai nodarbības plāns ir sastādīts korekti un tad to saskaņo, nodod lietvedībā, kur tas tiek iereģistrēts pēc tam tiek nodots komandierim. Kad uzzinājis, ka nodarbības laikā gājis bojā karavīrs, vēlreiz vajadzējis sagatavot visu dokumentu paketi izsniegšanai policijai, visus dokumentus, kas saistās ar apmācībām. Vienīgā neprecizitāte bija ar pielikumiem, kur bija drukas kļūda, divas reizes tika norādīts pielikums Nr.2 taču tas pašas nodarbības nevarēja ietekmēt. Ar šīm motorlaivām liecinieks nav darbojies, viņam ir vadītāja apliecība, ir pabeidzis kursus, taču šīs laivas vadījis nav. Par tehnisko stāvokli ir noslēgti līgumi ar firmām, kas veic gan remontdarbus, gan dod atļauju laivu izmantot. Laivas vadītāji var mainīties, ja kaut kas nav kārtībā nodarbības vadītājs var pārtraukt apmācības. Kad paņem transportlīdzekli, nodarbības vadītājam ir jāpārbauda vai ar transportlīdzekli viss ir kārtībā. /pers. A/ bija laivas vadītājs. Tehnisko stāvokli, ekipējumu domā, ka vajadzēja pārbaudīt, tā vismaz vajadzēja būt. Bez /pers. A/ neviens cits nodarbības vadītājs uz vietas nebija. Par paaugstinātas bīstamības nodarbību ir jāziņo dežurējošam virsniekam, to ziņo nodarbību vadītājs, kad atstāj dienesta vietu, braucot uz nodarbības vietu. Jāziņo ir par izbraukšanu, nodarbības uzsākšanu un pabeigšanu. Lieciniekam nav ziņu, ka par nodarbību būtu bijis ziņots dežurējošam virsniekam. Paši nevar kontrolēt paaugstinātas bīstamības nodarbības, ja šādas nodarbības notiek ārpus bāzes, viņi veic tikai dokumentālu pārbaudi, vai ar dokumentiem viss ir kārtībā. Pirmkārt, tiek pārbaudīt žurnāla esamība, parakstu esamība, instruktāžas novadīšana. Katram dalībniekam savs ekipējums nebūs piestiprināts, ja karavīrs ir piesaistīts, viņam ir savs hidrotērps, ja karavīrs gribēja apgūt amatu, varēja piedalīties nodarbībās, ekipējums tika nodrošināts, taču nebija iespējams nodrošināt katram individuāli savu ekipējumu. SUV nodrošina hidrotērpus uz vienību. (7.sēj., 1.1.171.-172.)

Tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu nolasītas liecinieka /pers. AR/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības par to, ka dienē par NBS Speciālo uzdevumu vienības plānošanas virsnieku no 2014.gada. Viņa pienākumos ietilpst vienības apmācības plānošana, kaujas uzdevumu plānošana, sadarbība ar citām apakšvienībām, atbild praktiski par visu kas notiek vienībā. Aptuveni 8. vai 9.maijā no Militārās policijas Izmeklēšanas dienesta izmeklētājiem saņēma pieprasījumu par to, ka jāizsniedz laivas lietošanas rokasgrāmata, tās kopiju sagatavoja /pers. AT/, un tā tika nosūtīta uz Militāro policiju, taču dažas lapas trūka. Kā /pers. AT/ kļūdījās kopējot nezina. Kopēja lapas leitnante /pers. AU/, viņa nebija nokopējusi divas lapas un uz Militāro policiju atkārtoti tika nosūtīta nepilnīga laivu lietošanas rokasgrāmata. Runājot ar /pers. AU/ viņa teica, ka lapas bija salipušas un nav nokopējušās. Nav bijis rīkojums nekopēt kādu lapu un nosūtīt uz militāro policiju nepilnīgu laivu lietošanas rokasgrāmatu.

2014.gada 7.maijā notika laivu apmācību nodarbība, kuru vadīja /pers. A/, nodarbības laikā gāja bojā karavīrs. Par šo nodarbību bija paredzēts nodarbību plāns. To, ka šīs nodarbības laikā gājis bojā SUV karavīrs viņš uzzinājis ap plkst.13.00, viņam zvanīja dežūrvirsnieka palīgs un ziņoja par notikumu, zina, ka karavīrs ir nosalis ūdenī.

Motorlaivām tiek veiktas apkopes divas reizes gadā (rudenī ieziemošana un pavasarī atziemošana), ja tiek konstatēts kāds defekts tas tiek salabots. Par laivu labošanu atbildīgās personas nezina, jāprasa vienībā. SUV paredzēto paaugstināto bīstamību nodarbību plānu uz maija mēnesi, kurā ietilpa 7.maijā notikusī nodarbība, kuras laikā gāja bojā karavīrs, sagatavoja 2014.gada 7.maijā ap plkst.18.30. Plānu sagatavoja viņš. Plāns tika sagatavots pēc 7.maija nodarbības, jo nebija laika to uztaisīt ātrāk. Bijis rīkojums no štāba priekšnieka /pers. AV/ to sagatavot 7.maijā. Instruktors /pers. A/ iesniedza laivu apmācības plānu apmēram 28.aprīlī, ka būs laivu apmācības nodarbība. Mēneša plānu izveido pēc to saskaņošanas, tad tiek izdota pavēle par paaugstinātu nodarbību plānu, to apstiprināja vienībā 6.maijā pēcpusdienā, plānu lietvedībā liecinieks iesniedza 7.maija vakarā. Uz pavēles esošo parakstu par iepazīšanos ar plānu uzlika Štāba priekšnieks, kā arī dežūrvirsnieks. Pats arī parakstījis plānu. Šis plāns tiek novietots pie dežūrvirsnieka dežūrtelpā, lai ir informācija par notiekošajām apmācībām vienībā un to datumiem. Līdz aptuveni 8.maijam par maija mēnesi pie dežūrvirsnieka nebija šāda paaugstinātas bīstamības nodarbību mēneša plāna un viņš nezināja par notiekošajām apmācībām. Lietvede reģistrējot ir uzlikusi 6.maiju pavēlei, pavēle bija 7.maijā iesniegta lietvedībā. Par to vai 7.maijā /pers. A/ informējis dežūrvirsnieku par to, ka dodas uz nodarbību nezina, no dežūrvirsnieka, kurš dežurēja 7.maijā saprata, ka kontroles caurlaides punkta karavīrs informējis par to, ka no vienības dodas prom karavīri, sīkāk nepateiks cik un uz kurieni. SUV vienībā ir izveidota sistēma, ja nodarbību apmācībā nepiedalās mediķis, tad vienībā uz vietas ir cits mediķis, kurš ir gatavs izbraukt uz nodarbību, sakari ar mediķi ir tikai telefoniski vai tā izsaukšanai jāsazinās ar dežūrvirsnieku. Mediķim bija jābūt gatavam izbraukt, ja jādodas uz nodarbību sniegt medicīnisko palīdzību, bet nodarbībā var arī nepiedalīties. Laivu vadīšanas nodarbības SUV notiek vasaras laikā vismaz divas reizes nedēļā. Uz laivām minimālais cilvēku skaits ir divi. Viņam nav informācijas vai /pers. A/ 2014.gada 7.maijā uzsākot laivu nodarbību dodoties jūrā informējis dežūrvirsnieku. Karavīram izejot jūrā ar laivu (par nodarbībām ārpus vienības), pēc SUV pavēles, jāziņo ik pēc četrām stundām dežūrvirsniekam. Sakariem paredzēti mobilie tālruņi. Ar nodarbības vadītāju /pers. A/ pēc notikuma nav runājis. Par hidrotērpiem, ko lietoja /pers. A/ un bojā gājušais karavīrs, ir bording tērpi, kuri paredzēti taktiskajiem elementiem, pasargā karavīru no noslīkšanas. Zina, ka uz jūras mobilie sakari ir slikti vai pat to nav vispār, uz laivām ir rācijas. (5.sēj., 1.1.136.-138., 139.-140.)

Liecinieka **/pers. AZ/** liecības par to, ka viņš apsūdzēto /pers. A/ pazīst, viņiem ir darba dienesta attiecības. Kā pasažieris ir piedalījies laivu vadīšanas nodarbībās, viņš ir kinologs. Par nodarbībām tiek paziņots pavēles formā, ir mēneša plāns ar visām noliktajām nodarbībām. Saņemot pavēli, viņi jau iepriekš ir informēti par to, kad būs konkrētā nodarbība. Lieciniekam ir savs hidrotērps, kas ir gatavots speciāli viņam. Piedalījies ir tikai /pers. A/ vadītajās nodarbībās. Viņam nav laivas vadīšanas tiesību, un /pers. A/ viņam nekad nav licis to darīt. Žurnālā parakstās par to, kad notiek nodarbības, par to, ka piedalās, un ir iepazīstināts ar drošības instrukciju. Žurnāls nodarbību laikā atrodas pie vadītāja. Nodarbībā viņi kā pasažieri sēž, un viņiem līdzi ir suns, tiek vērota suņu darbības, viņiem ir jākontrolē, lai suns vienmēr būtu līdzās. Hidrotērpu lieto tikai viņš pats, bet nevar atbildēt, vai kāds cits varētu vai nevarētu to izmantot. (7.sēj., 1.1.172.)

Liecinieka **/pers. B0/** liecības par to, ka 2014.gada 6.maijā bija norīkojums, 7.maijā nodevis maiņu, cik bija pulkstenis, kad nodevis maiņu neatceras, bet atceras, ka bija kavēšanās, varētu būt, ka ap plkst.09.00. Kad tiek nodota dežūrmaiņa, tur vienmēr kāds ir uz vietas – vai nu no iepriekšējās vai jaunās maiņas. Dežūras nodošanas laikā viņš zvanu pēc palīdzības nav pieņēmis, var atbildēt tikai par darba jautājumiem, kas attiecas uz viņu. Pēc palīdzības lūgts netika, tāda zvana nebija. Dežūrvirsniekam par to, kādas nodarbības notiks bija zināms, viņam tas nebija paziņots. Pavēles atrodas pie dežūrvirsnieka, sastāvam tas nav zināms. Uz ieroču istabu dodas tikai tas, kurš pieņem ieroci. Daļā paliek palīgs, apsargs, jaunais apsargs. Kad tiek nodota maiņa, jaunā maiņa paliek dežūrtelpā, savukārt vecā maiņa dodas prom. Atbildība attiecībā uz atbildēšanu uz telefona zvaniem pāriet ar to brīdi, kad tiek veikta parakstīšanās žurnālā, tā sakot, pieņemšanas – nodošanas žurnālā. Laiks tajā netiek fiksēts, norāda tikai datumam. Ir pavēles par to, kādas kaujas nodarbības notiks. Nezina, vai ir normatīvi, kas nosaka, ka būtu jāveic ziņošana par nodarbību sākumu un beigām. (7.sēj., 1.1.172.)

Tiesa konstatē, ka liecinieku /pers. BA/, /pers. AI/, /pers. AO/, /pers. AP/ /pers. AR/, /pers. AZ/ un /pers. B0/ liecības nesatur nekādas ziņas

par apsūdzībā norādīto /pers. A/ izdarīto dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu.

Liecinieka **/pers. BB/** liecības par to, ka 2014.gada maija mēnesī strādāja NBS atbalsta komandas Kuteru apkalpē par trešās klases speciālistu, nezināja par mācībām 2014.gada 7.maijā ar ātrgaitas motorlaivām, jo bija angļu valodas kursos. Par to, ka bijis iekļauts pavēlē 2014.gada 7.maijā piedalīties šajās nodarbībās kā mediķis nezināja, to uzzināja tikai pēc tam. Jebkuru personu nodarbībā var iekļaut kā mediķi, kam ir izieti attiecīgie kursi. Viņam ir izsniegts hidrotērps, ja kādam nav, to var iedot. /pers. C/ pazina, iepriekš mācībās /pers. C/ liecinieka hidrotērpu neizmantoja. Par to, ka /pers. C/ bija uzvilkts viņa hidrotērps, uzzināja tikai pēc tam, jo uz hidrotērpa ir bijis liecinieka uzvārds, ko bija pats ierakstījis hidrotērpa iekšpusē. Hidrotērpi atšķiras pēc izmēriem, lieciniekam ir XL izmērs. Liecinieks ir vadījis līdzīga tipa laivas Nodarbības sākas ar instruktāžu, aizbrauc pie laivām, tiek izrunāts, ko kā darīs, uzkāpj uz laivas, pārbauda, vai laivai nav kādi defekti – pārbauda drošības slēdžus, mehāniku, borta ugunis, degvielu. Ja cilvēks izkrīt ārā no laivas, laivai ir jānoslāpst. Pirms tam bija vadījis tieši šo laivu, pirms iziešanas vienmēr tika pārbaudīti drošības slēdži, iepriekš tehniski vienmēr ar to viss bija kārtībā. Kad notiek izbraukšana no vienības, nodarbības vadītājs par to informē augstākstāvošo. Nodarbības plānā un konspektā norādīts, kam jābūt mācībās uz ūdens, tas ir, veste, hidrotērps. Nezina, kāpēc /pers. C/ paņēma viņa hidrotērpu. /pers. C/ pazina, viņš bijis mazāka auguma, pēc miesas būves viņš nav līdzīgs lieciniekam. Hidrotērps nebija bojāts, ja tas tāds būtu bijis, liecinieks to būtu samainījis. Manžetes nebija bojātas. Pirms 2014.gada 7.maija, pēdējo reizi hidrotērpu lietoja pirms nodošanas ziemošanā, aptuveni oktobrī vai novembrī. (8.sēj., 1.1.27.)

Liecinieka /pers. BB/ liecības satur uz /pers. A/ apsūdzību attiecināmas ziņas par to, ka /pers. C/ uzvilktais /pers. BB/ hidrotērps bija XL izmēra, kas pēc viņa domām /pers. C/ bija par lielu, kā arī pierāda to, ka hidrotērpa manžete nebija bojāta. Liecība daļā par hidrotēra izmēru, izvērtējama kopsakarībā ar visiem lietas materiāliem.

Bez tam /pers. BB/ apliecināja faktu, ka pirms /pers. A/ viņš vadīja tieši to pašu ātrgaitas motorlaivu /Nosaukums D/ un laivai nebija nekādu defektu, proti, tā bija tehniskā kārtībā. Arī šis fakts vērtējams kopsakarībā ar citiem pierādījumiem lietā.

Liecinieka **/pers. AV/** liecības par to, ka 2014.gadā bija SUV štāba priekšnieks, vienības komandiera vietnieks. Viņa pienākumos ietilpa štāba darba organizēšana, pavēļu, dokumentu sagatavošana, mācību organizēšanas dokumentu kontrole notika caur viņu, tai skaitā arī nodarbību plānu kontrole. Paaugstinātas bīstamības nodarbības tāpat kā citas paaugstinātas bīstamības nodarbības tiek organizētas šādā veidā: sagatavotas pavēles, konspekti, riska izvērtēšana, nodarbības gaita. Vienības apmācības cikls tiek izskatīts vienības komandiera sapulcēs. Izdod pavēli, pēc tam ar to iepazīstina personālu. Lai uz mēnesi organizētu šāda veida mācības, vienībai tiek paziņots par darba uzdevumu, par ko ir NBS komandiera pavēle, uz ko pamatojoties vienības komandieris izdod pavēles, kur ietilpst apmācību cikli, individuālā apmācība, pamatojoties uz lielo gada pavēli, tai seko mēneša pavēles. Tajā ietilpst visi pielikumi – par apakšvienībām, nodarbību inspektoriem, virsniekiem. Tiek pārbaudīts, vai visi dokumenti atbilst normatīvo aktu prasībām, vai nodarbības vadītāji atbilstoši organizē mācības. Lieciniekam kā štāba priekšniekam jānorāda, kas veiks konkrētus uzdevumus, kuras apakšvienības. Tā kā uzdevumu ir daudz, viņi skatās pieejamos resursus, tiek salikta pilnā versija, ko atbildīgais saskaņo, kā to prasa normatīvie dokumenti. Ja kāds saslims, to fiksē nodarbības žurnālā, ko fiksē inspektors. Visiem karavīriem tiek nodrošināts standarta ekipējums, pēc tam atbilstoši specifikācijai. Attiecībā uz materiāltehnisko pārbaudi, ekipējuma remontu, ir noslēgti līgumi, tai skaitā, par sarežģītiem remontiem – dzinējiem, laivām. Tiek remontēti arī ekipējuma tērpi. Hidrotērpu, ja tas nav piesaistīts, izsniedz no kopējā daudzuma, kas pieejams. /pers. C/ pazina, liecinieka rīcībā nav informācijas par to, vai viņam ir bijis savs hidrotērps. Zināja, ka /pers. C/ piedalās nodarbībās, visi pieejamie resursi ir nodrošināti. /pers. C/ nav bijis piekomandēts pie kuteru daļas vienības karavīriem. Paaugstinātas bīstamības nodarbības vada instruktori. Nodarbības plāns pirms tekošā tiek apstiprināts un saskaņots pie vienības komandiera beidzamā mēneša nedēļā, bija plānotas mācības, lieciniekam šāda informācija bija, zinājis ar ko nodarbosies nodarbībā, taču viņš nav atbildīgais pie saskaņošanas. Zināja, ka pirms nodarbības plāns tas tiks koriģēts, jo pastāvēja iespēja, ka visas plānā norādīts personas nevarēs piedalīties. Hidrotērpi bija pieejami pie nodarbību vadītāja, to izmēri ir dažādi. Nevar liecināt par to, kas ko vilka. Liecinieks bija instruējis katru dežūrvirsnieku. Par RHIB laivu tehnisko pusi ir atbildīgs tādējādi, ka saņemot ziņojumu par problēmām, viņam jānodrošina to remontu, atbilstoši noslēgtajiem līgumiem. RHIB tipa laivu vadīšanas tekstu sagatavoja S3 daļa, amatpersonas. Saskaņā ar pavēli /pers. C/ drīkstēja piedalīties nodarbībā. (8.sēj., 1.1.27.-28.)

Liecinieces **/pers. BC/** liecības par to, ka NBS strādā par atbalsta štāba personāla un lietvedības speciālisti. Viņas pienākumos ietilpst dokumentu saņemšana, reģistrēšana, visu iekšējo dokumenti pārbaude, kas attiecas uz lietvedību. Viņai nav pienākums zināt, kas piedalās mācībās, pavēli Nr.188 par RHIB tipa laivu vadīšanu sastāda nodarbības vadītājs vai komandieris vienībā vai apakšvienībā. Pavēle uz mācībām tiek izdota saskaņā ar Operatīvās daļas nodarbību plāniem, nodarbību vadītājiem personālsastāvu, kas tur piedalīsies, kurā vietā būs mācības. Par minēto pavēli neatceras, kad tā tika reģistrēta, domā, ka tā tika iereģistrēta 6. maijā. Pavēlē nekādi grozījumi netika veikti. (8.sēj., 1.1.29.)

Tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu nolasītas liecinieces /pers. BC/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības par to, ka viņa dienē NBS SUV par štāba personālsastāva un administrēšanas nodaļas trešās klases speciālistu. Liecinieces darba pienākumi ir lietvedības birojā nodrošināt dokumentu apriti. Šī gada 7.maijā savā darba vietā atradās no plkst.08.00 līdz 19.00. Runājot par SUV komandiera 2014.gada pavēli Nr.188 „Par RHIB tipa laivas vadīšanu" var liecināt, ka tās projekts tika izveidots vairākas dienas pirms 2014.gada 30.aprīļa. To izveidojis /pers. A/, taču reāli SUV komandieris /pers. BE/ to saņēma parakstīšanai 2014.gada 6.maija vakarā. Lietvedības birojā reģistrēšanai, /pers. BE/ to nogādāja personīgi viņai 2014.gada 7.maijā ap plkst.08.00. No paša rīta viņa reģistrēja pavēli ar 2014.gada 30.aprīļa datumu, jo negribēja veikt svītrojumu jau sagatavotā un parakstītā pavēlē. Reģistrēšana notiek ievadot darba datorā pavēļu reģistrācijas žurnālā pavēles numuru, datumu, iepazīstināmās personas, pavēles nosaukumu, lapu skaitu, pielikumus un sagatavotāja vārdu. 7.maijā ar pavēli iepazinās S-3 (operatīvā nodaļa) priekšnieka p.i. /pers. AR/, Štāba un apgādes rotas komandieris /pers. BF/ un dežūrvirsnieks /pers. AN/. Pirmais iepazinās /pers. AN/ ap plkst.11.00, /pers. BF/ un /pers. AR/ pēc pusdienlaika, precīzi neatceras. Ar pavēli vajadzēja iepazīties Štāba priekšniekam /pers. AV/ un Atbalsta komandas komandierim /pers. BG/. Par /pers. AV/ viņa nezin, bet /pers. BG/ noteikti zināja par pavēles esamību. Ap plkst.17.30 lietvedības birojā ieradās Militārā policija un minēto pavēli izņēma. Runājot par SUV komandiera /pers. BE/ 2014.gada 6.maija pavēli Nr.191,„Par paaugstināto bīstamību nodarbību kontroli maija mēnesī" var liecināt, ka to izveidoja priekšnieka p.i. /pers. AR/ 2014.gada 7.maijā pēc /pers. AV/ ieteikuma. Viņš ieradās pie liecinieces lietvedības birojā 7.maijā ap plkst.19.00 ar pavēli Nr.191 bez SUV komandiera paraksta, un lika viņai iereģistrēt pavēli reģistrācijas žurnālā ar atpakaļejošu datumu - 2014.gada 6.maijs. Minēto pavēli /pers. BE/ parakstījis 8.maijā no rīta. 2014.gada 7.maijā viņa pavēli Nr.191 neizsniedza Militārās policijas pārstāvjiem izņemšanas laikā, jo kā jau liecināja, pavēle tapa tikai 2014.gada 7.maija vakarā, kad Militārās policijas pārstāvji bija devušies prom. Lieciniece nezina, vai /pers. BE/ bija lietas kursā par šādu /pers. AR/ rīcību. Runājot par parakstīšanos par iepazīšanos ar pavēli, visas personas iepazinās, un tur norādītie datumi ir atbilstoši parakstīšanas brīdim, vienīgi gada skaitlī esot kļūda, tur ir 2013.gads, bet reāli iepazinušies 2014.gadā. Pirms tam ir bijuši gadījumi, kad lieciniecei prasa rezervēt pavēlei numuru, jo aizņemtības dēļ pavēle nav tikusi izveidota laicīgi, bet neatceras konkrētas personas, kas to jautāja. (5.sēj., 1.1.131.-132., 133.-134.)

Papildus lieciniece /pers. BC/ liecināja, ka 2014.gada 30.aprīļa pavēli Nr.188 elektroniskajā reģistrācijas žurnālā iereģistrēja 2014.gada 7.maijā aptuveni ap plkst. 09.30, tāpat arī tajā pašā laikā reģistrēja pavēles pielikumu Nr.1 un Nr.2 (nodarbības plānu), lai gan uzskata, ka tam vajadzējis būt pielikumam Nr.3. Kad reģistrēja pavēli Nr.188 ar pielikumiem Nr.1 un Nr.2; Nr.2 kopā bija 5 lapas pielikumā. Šajā dienā ap plkst.16.00 pirms Militārās policijas darbinieku ierašanās, pie viņas uz lietvedību atnāca S-3 kapteinis /pers. AR/, un lieciniece viņam pateica, ka nepareizi sagatavota pavēle, jo pavēles Nr.188 pielikumā jābūt nodarbības plānam nevis uz 2 lapām, bet gan bija jābūt vēl trešajam punktam, kur bija jābūt vēl vienam

nodarbības plānam uz divām lapām. /pers. AR/ viņai lika (pateica), lai viņa izņem ārā nodarbības plānu, kam būtu jābūt kā pielikumam Nr.3. /pers. AR/ pats izņēma nodarbības plānu, kuram bija jābūt kā pielikumam Nr.3. Lieciniece pati redzēja pavēles Nr.188 pielikumu Nr.3 oriģinālu, jo to reģistrēja. Tieši kurā datumā laboja reģistrācijas žurnālā reģistrētos dokumentus, lieciniece neatceras, tas varēja būt 2014.gada 8. Vai 9.maijā, Viņa no 5 lapām, kas bijušas iereģistrētas pielikumā, izlaboja uz 3 lapām. Kostjukovs viņai pateica, ka pielikums nav nepieciešams. Līdz ar to nolēmusi reģistrācijas žurnālā veikt labojumus. Pie kā šobrīd varētu būt oriģināls, lieciniecei neesot ne jausmas, bet viņa to atdeva S-3 kapteinim /pers. AR/. (8.sēj., 1.1.29.)

Liecinieka **/pers. BH/** liecības par to, ka, kad no Norvēģijas SUV tika saņemtas RHIB tipa laivas, viņš klāt nebija. Bijā laikā kad tika sniegta instruktāža par laivas izmantošanu. Instruktāžas saturu neatceras, par drošību pastāstīt nevar. Norvēģi rādīja kā rīkoties, viņš sēdēja laivā, taču pašās mācībās ar laivām nepiedalījās. Apsūdzēto pazīst, var raksturot pozitīvi, nav bijušas nekādas problēmas, ārpus darba nekādu attiecību nav. SUV vienībā liecinieks ir mērķa norādes operators, kad lidmašīnas lido – paziņo, kur kritīs iespējamā munīcija, ticis tikai un vienīgi dokumentāli piekomandēts, lieciniekam nav bijis nekāda sakara ar laivām. (8.sēj., 1.1.29.)

Tiesa konstatē, ka liecinieku /pers. AV/, /pers. O/, /pers. BC/ un /pers. BH/ liecības nesatur nekādas ziņas par apsūdzībā norādīto /pers. A/ izdarīto dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu.

Liecinieka **/pers. BG/** liecības par to, ka 2014.gada maijā bija atgriezies no misijas, bija atbalsta komandas komandieris. Viņa pienākumos ietilpa pavēļu par RHIB tipa laivu organizēšana – viņš vai vietnieks apstiprināja mēneša plānu. /pers. A/ sastādīja pavēli, viņš salīdzināja mēneša pavēli ar nodarbības plānu, parakstīja, ka ir saskaņots. Nodarbības vadītājs izvērtē to, kāds ekipējums ir vajadzīgs, viņš raksta ziņojumus, ja kas ir nepieciešams. Ja var ekipējumu nodrošināt, tad to arī dara. Ja kaut kas no ekipējuma trūkst, nodarbības vadītājs raksta ziņojumu, viņi to sūta uz augšu un mēģina atrisināt problēmu. Liecinieka amats neparedz laivas pārbaudi, tehnisko pārbaudi. NBS ir līgums ar atsevišķu firmu, kas veic laivas pārbaudes. Vienība nevar katru karavīru nodrošināt ar hidrotērpu, personāla sastāvs nav patstāvīgs, tērpi tiek iepirkti kaujas komandām, nevar atļauties katram jaunam karavīram nodrošināt savu personīgo tērpu. Tērpi, kādi ir nopirkti tādi tie ir, kad vajag karavīri savā starpā var samainīties. Šiem hidrotērpiem vispār bija cits mērķis, tie ir domāti, lai iekrītot ūdenī pasargātu cilvēku no ūdens, nekur nav noteikts, ka uz laivām jāizmanto šie tērpi, tas ka tāds bija uzvilkts, ir nodarbību vadītāja vēlme. Varēja arī tikt pieņemts lēmums, šie tērpi varēja arī nebūt, kādēļ varbūt negadījums notiktu vēl ātrāk. Par mācībām 7.maijā lieciniekam bija zināms, tā laikam bija otrdiena. Pirmdienas vakarā bija komandas sapulce, /pers. A/ vēl lieciniekam atgādinājis, ka ir nodarbība, visu izrunājuši. Liecinieka pienākumos neietilpst pārbaudīt, vai nodarbībā var piedalīties apmācāmo sarakstā iekļautie, kas piedalīsies, tas ir nodarbības vadītāja kompetence. Viņš atbild par to, kas tur notiks, kas piedalās, visu, kas rakstīts pavēlē. Liecinieks caur vienības komandieri uzzināja par notikušo, no /pers. A/ personīgi zvanu nav saņēmis. Pirms negadījuma ziņojumus, ka trūktu ekipējums nav saņēmis. Ar motoriem RHIB tipa laivām bija problēmas, jo tā ir tehnika, nebija jauna. Tehniskām lietām vienmēr ir problēmas. Nav speciālists, nevar pateikt, kas notika ar motoru. Ja nodarbības vadītājs iziet cauri čeklistam, jo ar norvēģiem tika saskaņots, kas ir jāpārbauda, un izejot visam cauri, tiek konstatēts, ka viss ir atbilstoši, nav iemesla nedoties nodarbībā, ja viss strādā. Bija problēmas ar motoriem, salaboja. Ja /pers. A/ pieņēma lēmumu doties jūrā, liecinieks uzskata, ka motori bija darba kārtībā. Liecinieks nav štāba darbinieks, nevar pateikt, kad pavēle tapa. Pavēli izdod štābā, lai kontrolētu liecinieku un viņa padotos. Apakšvienībā viņš atbildēja par kaujas gatavību, kontrolēja apmācības procesu, lai sasniegtu uzstādītos mērķus, plānoja kaujas uzdevumus. /pers. A/ ir viens no apakšvienības komandieriem, /pers. C/ bija karavīrs, kurš izteica vēlēšanos pārnākt uz atbalsta komandu. /pers. A/ sastādīja pavēli Nr.188, parakstīja SUV vienības komandieris, nepieciešamo informāciju aizpildīja /pers. A/. Pavēle bija sastādīta pamatoti un pareizi, ja reiz vienības komandieris to parakstīja. Pielikumus nevar samainīt pēc pavēles parakstīšanas. Tiek parakstīti un reģistrēti lietvedībā. Vienībā visiem nav izsniegti tērpi, ir daudzums ko izsniedz uz konkrētu nodarbību, hidrotērps varēja būt arī neuzvilkts, bija jābūt uzvilktai drošības vestei, kas ir obligāta prasība. Ja nodarbības vadītājs iedeva vēl kādu papildus ekipējuma elementu, tā bija viņa atbildība. Noteikts, ka nodarbībās uz ūdens obligāti jābūt uzvilktai glābšanas vestei. (8.sēj., 1.1.29.-30.)

Liecinieks /pers. BG/, kā atbildīgā persona par apmācībām ar RHIB tipa laivu, norādīja uz faktu, ka obligāts noteikums mācībām uz ūdens ir glābšanas vestes uzvilkšana, bet ne hidrotērpa lietošana. Norādītais fakts turpmāk vērtējams kopsakarā ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem.

Liecinieka **/pers. N/** (/pers. N/) liecības par to, ka 2014.gada maijā strādāja kompānijā /Nosaukums C/ uz kuģa „/Nosaukums B/ par stūrmani. Saistībā ar laivu pietuvošanos vai kādiem sakariem maijā mēnesī var liecināt, ka laikā, kad strādāja uz kuģa /Nosaukums B/ bijis kapteiņa vecākais palīgs. Ja bruņotie spēki veic manevrus tuvumā kuģim, viņi paziņo par mācībām, bet toreiz 2014.gada maija mēnesī neviens neko nebija ziņojis. Pats kapteinis arī par to toreiz neko nezināja. Parasti tas tiek iepriekš saskaņots paziņojot ar pa e-pastu vai telefonu, kapteinis sasauc savu komandu, sastāda scenāriju, ko darīt ar ātrumu un kā veikt citas nianses, tas viss ir iepriekš zināms un atrunāts. Par mācībām parasti tiek paziņots iepriekšējā dienā, citreiz tiek paziņots nedēļu iepriekš, citreiz 5-6 stundas iepriekš. 2014.gada 7.maijā neko nezināja par mācībām. Par mācībām bija paziņots tikai tad, kad laiva atradās kuģa rādiusā. Viņi nevis informēja, ka uzsāks mācības, bet lūdza dot atļauju, bet liecinieks pats atbildējis, ka viņi nevar atļaut uzsākt mācības, jo viņiem blakus ir bijis vēl viens kuģis, paskaidroja, ka varēs atļaut tikai tad, ka pabrauks garām. Laiva atkārtoti lūdza atļauju veikt manevrus; kuģis /Nosaukums B/ peldēja uz priekšu, karakuģis atpakaļ, kas tālāk notika lecinieks neredzēja. Matroži pastāstīja, ka redzēja kā laiva atgriezusies atpakaļceļa veikšanai. Par ārkārtēju situāciju matrozis informēja, kad redzējis, ka ūdenī atrodas kaut kāds priekšmets. Matrozis par to paziņoja lieciniekam. Kuģa personāls domāja, ka ir uzsāktas mācības. Ja kuģis veic manevrus, ka rodas aptuveni 2-3 metrus augsti viļņi.

Uz kuģa ir grāmata–žurnāls, kur norāda cikos sākas mācības. Ja pa telefonu informācija tiek nodota 3-4 stundas pirms mācībām, vai kā šajā reizē pa ruporu, tad informācija netiek fiksēta kuģa žurnālā. Par notikušo sazinājās ar Rīgas satiksmi. (8.sēj., 1.1.54.-55.)

Liecinieka **/pers. BJ/** liecības par to, ka viņš neatceras kurā datumā uzsāka dežūru, vai tas notika nelaimes gadījuma dienā vai iepriekš, liekas, ka bija nodevis maiņu. Dienesta diena iesākas saņemot maiņu, viņš kā dežūrvirsnieks dodos uz lietvedību, kur saņem dokumentāciju par dienu vai nedēļu, iepazīstas ar to. Cik atceras, dokumentācija, kas attiecas uz nodarbību nebija. Kad nodeva maiņu bija rīts un lietvedība vēl nebija aktīva. Nelaimes gadījuma dienas dokumentācija uz viņu neattiecas, iepriekšējā dienā viņam šķiet, ka nebija nekādas pavēles par mācībām uz ūdens. Maiņas nodošana parasti sākas pusdeviņos, iespējamais ilgākais maiņas pieņemšanas laiks ir divas stundas. Nododot maiņu par telefona zvaniem atbildīgā ir vecā maiņa, kamēr no jaunās maiņas dežurvirsnieka nav paraksts par maiņas pieņemšanu. Nelaimes gadījuma dienā zvanu par notikušo ar SUV karavīriem nav saņēmis. Par šādām lietām vienībā nejoko, ir zvans, un cilvēks reaģē uz zvanu, visi vienībā ir saprātīgi, adekvāti cilvēki. Lieciniekam nepienāca zvans, kuru varētu atpazīt kā zvanu, kurā tiek lūgts pēc palīdzības. Arī no pārējās maiņas nebija nekādi ziņojumi, kas liecinātu par kādu nelaimes gadījumu uz ūdens. Nododot maiņu, telefons un atslēgas tiek nodotas rokās, pārējās lietas tiek fiksētas žurnālos. Cik atceras telefons nebija pie liecinieka, bet bija dežūrtelpā uz galda. Attiecībā uz telefona zvanu, liecināja, ka viņš nesaņēma nepārprotamu informāciju ar saucienu pēc palīdzības, pieļauj, ka, iespējams, telefons iezvanījies, iespējams, pat telefonu pacēlis, taču, ja sarunā nav satura vai bija klusums, viņš to nepiefiksē. Iespējams, ka telefons iezvanījās, bet pavisam noteikti nebija sarunas vai sauciena pēc palīdzības. Viņam nav zināms, vai uz fiksēto vai mobilu telefonu tika veikts zvans. Dežurdaļā ir divi stacionārie telefoni un mobilais. Viens ir domāts virsnieka palīgam, viens dežūrvirsniekam. Ņemams vērā no kurienes veikts zvans. To, ka telefona izdrukās parādās saruna, liecinieks nevar komentēt. Grib izslēgt iespējamību, ka cilvēks saņem zvanu pēc palīdzības, informāciju un nereaģē, dienestā visi ir cilvēki ar atbildības sajūtu. Viņš zvanu nesaņēma ne uz mobilo, ne stacionārajiem telefoniem. Par nelaimes gadījumu viņiem ziņoja no attiecīgajiem dienestiem, pēcpusdienā, kad dežūru jau bija nodevis. Bez lecinieka dežūrtelpā vēl bija un mobilo telefonu varēja pacelt jaunais dežūrvirsnieks /pers.

AN/. Pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības par Valanti neatceras. Pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības apstiprina. Liecinieks nezina, varbūt telefons bija pacelts, viņš tiešām neatceroties, taču saucienu pēc palīdzības nav fiksējis. (8.sēj., 1.1.55.-56.)

Liecinieka **/pers. AN/** liecības par to, ka /pers. C/ bojāejas dienā viņš dežurēja. Par notikušo uzzināja tikai vakarā. Todien maiņu vajadzēja uzsākt plkst.08.30, taču sakarā ar to, ka viņa palīgs nebija ieradies darbā, maiņa notika vēlāk, aptuveni 08.40 ieradās jauns dežūrvirsnieka palīgs, novadīja viņam instrukciju, kas ilga apmēram līdz plkst.09.00, pēc tam sāka veikt katrs savus pienākumus. Maiņu pieņēma ap plkst.10.00, ziņoja par to vienības komandierim. Līdz tam nezināja, ka būs mācības. Neatceras, vai par mācībām viņu informēja iepriekšējais dežūrvirsnieks. Pēc maiņas pieņemšanas, telefona zvanus pēc palīdzības nesaņēma, arī palīgi par šādu zvanu neziņoja. Maiņas nodošanas brīdis ir atslēgu un telefonu nodošana. Ap desmitiem noziņojis komandierim. Nevar liecināt par to, vai pieņemot maiņu iezvanījās telefons, dežūrvirsnieka telpā viņš zvanu nedzirdēja. Pavēli par laivu nodarbībām saņēma plkst.10.00 no rīta. Kad saņēmis pavēli, viņam ir jāzina, ka cilvēki ir ārpus bāzes, par to kādas nodarbības notiek. Ar iepriekšējo dežūrvirsnieku nekādas sarunas par to, ka kāds būtu zvanījis un saucis pēc palīdzības nav bijušas. Vai telpās bija maija mēneša nodarbības plāns, liecinieks nezina. Pie liecinieka neatradās telefons līdz plkst.9.45. (8.sēj., 1.1.56.)

Tiesa konstatē, ka liecinieku /pers. N/, /pers. BJ/ un /pers. AN/ liecības nesatur nekādas ziņas par apsūdzībā norādīto /pers. A/ izdarīto dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu.

Ekspertes/pers. BK/ liecības par to, ka viņa ir veikusi Speciālo uzdevumu vienības ātrlaivas drošības slēdžu testēšanu, sastādījusi pārskatu. Uztur sastādīto pārskatu. Uz slēdžu virsmas bija konstatēti bojājumi, pirmais pētāmais slēdzis sastāvējis no trīs detaļām – 3 kontaktplāksnītēm, un cilindra virsmas. Apsekojot struktūras, redzams, ka pārklājumā ir poras, daļā no tām ir izveidojusies korozija, daļa no korozijas ir brīva, pārklājums nav kvalitatīvs. No pirmā apakšparauga redzams, 2x2 mm bojājums, sākumā var likties, ka tā ir korozija, apsekojot struktūru mikroskopā ir redzams, ka tur ir saglabājies sudrabs un uznesums - vara kristāla daļiņas. Analizējot virsmas bojāto daļu ar standarta spektrālo metodi tika konstatēts, ka sudraba daudzums ir lielāks kā uz neskartās sudrabotās virsmas, tika aprēķināts, ka tas sastāda par 11% vairāk sudraba un par 2% vairāk cinka. Pamats nesatur vara–cinka sakausējums misiņu. Tas nosaka zemās mehāniskās īpašības, kas liecina, ka pie mehāniska slogojuma ir noticis nobrāzums. Bojātā virsma sastāda 25% no virsmas. 3 apakšparaugs ir cilindrs, diezgan labi saglabājis spirālisko virsmu, skatoties struktūru tur ir redzama nobrāzuma vieta, virsma ir sabīdīta, kas redzams 13-14 attēlā, ir redzams nobrāzums līdz pamatattēlam. Redzams, ka bloks ir saglabājies ar sudrabu – 14. attēls. Šiem bojājumiem nevajadzētu traucēt elektrības vadīšanai, ir jāmeklē cits cēlonis, kas radījis problēmu. Neskatoties uz porām, sudrabs ir saglabājies, melnajā laukumā par 11% vairāk, tas ir vairāk kā vajadzīgs, pārklājums ir netīrs, no cilindrīša piejaukts, taču tas nav tik daudz. Attēls parāda, ka vidū ir sudraba pārklājumi. salīdzinot ar otru ļoti bojāto slēdzi, esošajiem bojājumiem nevajadzēja traucēt slēdža darbībai. Drošības slēdzim vajadzēja nostrādāt. Mehāniskam bojājumam nevajadzēja būt par pamatu, lai slēdzis nenostrādātu, netika konstatēti vara oksīdi vai kas cits, kam būtu liela ietekme uz elektrības vadīšanu. Eksperte norādīja, ka konstatētais apliecina, ka turpmāk nevar veikt laivas ekspluatēšanu, tā kā ir mehānisks bojājums, kas slogojums rezultātā novestu līdz pilnīgai korozijai. Ar konstatētajiem bojājumiem nevar turpināt laivas ekspluatēšanu. Varētu būt cita elektronikas vaina, vai arī kāda problēma, kas no kontaktvirsmām pāriet uz releju vai elektroniku. (8.sēj., 1.1.63.)

Ekspertes liecība apstiprina to, ka laivas drošības slēdzis (Dedman's Switch) bija nolietojies, taču tehniskā kartībā.

Liecinieka **/pers.ZZ/**liecības par to, ka 2014. gadā strādāja /Nosaukums F/ servisā. Speciālo uzdevumu vienību laivu apkopi ir veicis, bija servisa vadītājs. Speciālo uzdevumu laivām ir veiktas elektroinstalāciju pārbaudes. Par 2014.gadu tagad grūti pateikt, instalācijas, pārbaudes tika veiktas, laiva tiek atdota tikai pēc pārbaužu veikšanas. Ir programmas pie kā tiek laiva pieslēgta un tiek pārbaudīta motora darbība, kā arī pārējā mehānika, tai skaitā, drošības slēdži, ja viss atbilst rūpnīcas nolikumam, laiva tiek atdota atpakaļ īpašniekam. Pārbaudi veic, iedarbinot laivu, pārbaudot atslēgu vai slēdzi, kā nu kurai laivai. Tālāk tiek pārbaudīts, vai motors veic savu darbību. Datorprogrammas nepārbauda pašu slēdžu darbību, bet motoru darbību. Drošības slēdzi nevar pārbaudīt uz rūsu, jo tas ir hermētiski slēgts, laika apstākļu ietekmē, pastāv iespēja, ka tam var veidoties korozija un arī oksidēšanās ir iespējama. Detaļu maiņa notiek, ja tiek konstatēta problēma. Viņiem tā nav gadījies, ka slēdzis vienu reizi nostrādā, otru reizi nenostrādā, ja problēma tiek konstatēta, tā tiek novērsta. Ja rodas šaubas par kāda mezgla darbību, tas tiek atkārtoti pārbaudīts. Kad konkrētajai motorlaivai tika veikta pārbaude, neatceras. Motorlaivu tehniskā apkope paredzēta uz 100 stundām vienreiz gadā. Tiek veikta sagatavošanu ziemai, tas ir, tehnikas konservācija. Ja klients prasa to darīt, tad tiek veikta sagatavošana, ja klients var pats paveikt laivas sagatavošanu, tad viņi to neveic. Ja tika noteikts, ka līdz 2014.gada 5.martam laivām jābūt tehniskā kārtībā un atziemotām, tad laiva darbam gatava tika nodota. Laivas viņiem tiek unikāli identificētas, darba lapā tiek ierakstīts laivas un motora numurs. Defektācijas aktu nefiksē, konstatē vai motors vai cita aparatūra pilda savu funkciju vai nē, ja nepilda, tad viņi veic nomaiņu. Slēdžu darbību pārbaudi veic, ieslēdzot laivu. Ja ir acīmredzams bojājums, kaut kas pavēries vaļā, tad tiek mainīts slēdzis, tā parasti viss pārbaudīts tiek tīri mehāniski, strādā, vai nestrādā. Nost neko speciāli neņem. Pirms konservācijas līdz atziemošanai var izveidoties korozija vai bojājums. Ar aparatūru var noteikt vai drošības slēdzis strādā, vizuāli var veikt tikai ārējo apskati. Drošības slēdža maiņas laiks nav noteikts, tas ir tāpat kā ar mašīnas motoru, ja ir vēlēšanās var to mainīt, taču ja tas darbojas, tad to nav nepieciešams. (8.sēj., 1.1.63.-64.)

Liecinieka liecība apstiprina faktu, ka laivas apkope 2014.gadā tika veikta, drošības slēdža tehniski defekti netika konstatēti. Minētais fakts turpmāk vērtējams ar citiem pierādījumiem lietā.

Liecinieka **/pers. BM/** liecības par to, ka 2014.gada 7.maijā dienēja NBS speciālo uzdevumu vienībā, bija norīkojumā dežūrdaļas apsargs. Maiņas pieņemšana notiek dežūrtelpā izejot pēc saraksta, kas ir ieradušies, notiek parakstīšanās par munīciju, kas ir dežūrtelpā, notiek parakstīšanās par pārbaudāmajām mantām. Pirms maiņas notiek izvade, ko rīko dežūrvirsnieks un stāsta par dienas gaitu. Neatceras, vai dežūrvirsnieks būtu kaut ko stāstījis todien paredzētām mācībām. Nezin kam dežūras nodošanas–pieņemšanas laikā pienākums pacelt telefonu, paceļ telefonu tas cilvēks, kas tur atrodas uz vietas. To vajadzētu darīt vecajai maiņai. Liecinieks nesaņēma zvanu pēc palīdzības un klausuli nepacēla. Savā starpā nekas par to netika runāts. Par tās dienas negadījumu liecinieks neko nezina, par to uzzināja nākamajā dienā. Dienesta telefons pie liecinieka neatradās, tas parasti atrodas vai nu pie dežūrvirsnieka vai palīga. Stacionārais telefons atrodas dežūrtelpā, to var pacelt apsargs vai palīgs. (8.sēj., 1.1.69.-70.)

Liecinieka **/pers. BN/** liecības par to, ka 2014.gada 7.maijā dienējis Valsts robežsardzē. Apsūdzētais lieciniekam nav zināms. Viņi no MRCC saņēmuši informāciju, ka netālu no kravas kuģa ceļa atrodas laiva, kas griežas uz riņķi bez vadības. Nolaiduši patruļlaivu lejā, kuģa sagatavošana prasa apmēram 30 minūtes. Devušies trijatā ar laivu pa kuģa ceļu uz augšu uz notikuma vietu. Tuvojoties notikuma vietai, redzējuši, ka aizlidoja helikopters, kurš darbu notikuma vietā jau bija veicis. izskatījās, ka kāda persona tika pacelta uz borta. Jau iepriekš bija informācija, ka viens cilvēks ir izglābts un viņu izcēlis ir kravas kuģis. Caur MRCC tika nodota ziņa, ka viņi atrodas notikuma vietā, no kuģa tika saņemta informācija doties uz laivu, ja iespējams pārņemt tās vadību. Viņi konstatēja, ka laivā neviens nebija, mēģināja piepeldēt klāt, taču sākumā neizdevās. Tad viens no viņu cilvēkiem uzlēca uz laivas, pēc kā uz tās pārkāpa arī otrs. Viens dzinējs bija noslāpis, par ko viņi ziņoja. Tika saņemts rīkojums laivu nogādāt bāzes vietā. Viņi atveda laivu līdz kuģim, kuģis pacēla laivu, paši atgriezās bāzes vietā Bolderājā. MRCC tika saņemts rīkojums veikt laivas apskati, identificēt, visu ko var. Pēc tam ieradās pārstāvji no armijas un, laikam, tajā pašā dienā paņēma laivu. Viņi saprata, ka tā ir SUV laiva, lai gan tai nebija pazīšanās zīmes. Tā kā liecinieks ilgi strādāja Robežsardzē, saprata, ka tā ir SUV laiva, jo tā bija melnā krāsā. Caur reģistriem noskaidroja tās veco nosaukumu un, ka tā agrāk tikusi dāvināta. Laivai bija vai nu trošu vai hidrauliskā vadīšanas sistēma. Skatījušies, kas ir laivā. Drošības slēdža atslēgas neredzēja. Kad viņu divi cilvēki uzkāpa uz laivas, otram dzinējam, šķiet, uz paneļa degusi lampiņa, kas norāda uz to, ka bija zems eļļas līmenis, bet var kļūdīties. Pieturas pie iepriekš sniegtajām liecībām. Glābšanas operācijā piedalījās kuģis. Faktisko laiku no signāla saņemšanas līdz iziešanai nevar noteikt, tas ir atkarīgs no dažādiem

apstākļiem. Kuģis ir 30 minūtes vai stunda jāsilda pirms došanās ceļā. 2014.gada 7.maijā bija jāsagatavo kuģis iziešanai, tāpēc laiduši laivu lejā. No saņemšanas laika, līdz laivas sagatavošanai 35 minūtes ir adekvāts laiks. Kad tiek saņemts signāls, notiek rīcības plāna saskaņošana, bija pretrunīga informācija par to, kas ir noticis, informāciju saņēma pa daļām. Sākumā tika nolemts doties uz notikuma vietu ar kuģi, taču pēc tam lēmums tika mainīts un pieņemts lēmums doties uz notikuma vietu ar laivu. Tas ir kapteiņa lēmums, bet MRCC pieder gala vārds. /pers. O/ ieleca laivā. Kāpēc viens dzinējs darbojās, bet otrs nē, liecinieks nezin, pieļauj, ka tā bija kāda tehniska problēma. Drošības slēdzi ar sarkanu auklu laiva neredzēja. (8.sēj., 1.1.70.-71.)

Tiesa konstatē, ka liecinieku /pers. BM/ un /pers. BN/ liecības nesatur nekādas ziņas par apsūdzībā norādīto /pers. A/ izdarīto dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu.

Liecinieka **/pers. BP/ liecības** par to, ka strādā SIA /Nosaukums F/, kas darbojas ar ūdens motociklu tirdzniecību, apkalpi. Viņi nodarbojas arī ar NBS laivu tehnisko apkalpi. 2014.gada notikumus saistībā ar motorlaivas dzinēja informācijas nolasīšanu atceras. Precīzi neatceras, kādas kļūdas bijušas, taču tās neizsauca motora darbības pārtraukumus. Tekošajā momentā nolasītās kļūdas bija problēma ar motora temperatūras devēju, taču tas neizsauca dzinēja apstāšanos, 67.-68. ir esošās kļūdas, tabulā ir norādītas arī bijušās kļūdas, kas nav dotajā mirklī aktīvas, kas kaut kad notikušas motora darbības laikā, tālāk norādītas senas kļūdas. Uz notikuma brīdi bija aktuālas 67.-68. kļūdas, uz laika posmu, kad bija veikta ekspertīze. Šo divu iemeslu dēļ dzinējs nevarēja apstāties. Par to liecinātu /Nosaukums G/ kombinācija, taču šāda kombinācija pie šīm kļūdām neparādās. Uzrādītajā lietas 185. lapā esošās ziņas ar informatīvu raksturu, tā ir informācija par apgriezieniem, kādos tie strādā, tālāk ir temperatūras, 186.lapā ir motora vadības bloka temperatūras, viss normas robežās, tas nav izsaucis problēmas ar vadības bloku, 187. lapā ir turpinājums ar degvielas iesmidzināšanas mehānismu, par cilindra numuru informācija, jo katram cilindram ir savs numurs, 188.lapā nav vispār nekādi motora darbības traucējumi uzrādīti, bijušas problēmas tikai pagātnē. Kā jau norādīts nekur neparādās /Nosaukums G/ apzīmējums, laivai ir divi motori, kam ir līdzīgi darbības parametri uz maziem apgriezieniem. 190.lapa ir attiecināma uz vadības bloka temperatūrām, kas ir normas robežās, un tas nav izsaucis drošo režīmu, kas automātiski noslāpē dzinēju. 191.lapā ir pēdējās motora darbības minūtes vēsture, laiks norādīts sekundēs, apgriezieni, gaisa ieplūdes rīkle vai trakts, kas jo vairāk saņem spiedienu pa pedāli, jo vairāk veras veļā, jo vairāk jaudu attīsta. Ideja ir tādi pati kā ar auto iekšdedzes dzinēju. Parametri nenorāda uz kļūdu, kā dēļ dzinējs būtu varējis nenoslāpt. Motoru pēdējās darbības minūtēm katram motoram jābūt atsevišķi norādītām, bija salikts pa komplektiņiem, viens bija vienam motoram, otrs bija domāts otram motoram, vajadzēja būt divām tabuliņām. Katrs motors ir kā atsevišķa personība, tabulas ir daudz maz līdzīgas, jo abi motori atrodas uz vienas laivas. Liecinieks norādīja, ka iztrūkst viena daļa no tabulas ar informāciju par otru motoru. Kļūdas neizsauca nesankcionētu dzinēja apstāšanos, tas nebija par iemeslu viena dzinēja nenoslāpšanai. Degvielas padeves ventilis varēja nebūt atvērts līdz galam, tas varēja ietekmēt to, ka viens dzinējs nenoslāpa. Iespējams, vienam no motoriem nebija pietiekama degvielas padeve, kas varēja izraisīt radušos situāciju ar dzinēja nenoslāpšanu. Vienam motoram degvielas padeve ir normāla, vienam trūkst, un tādā gadījumā dzinējs noslāpst. Degvielas krāns ir tāds, ko atver un aizver, taču jānorāda, ka ārējo apstākļu dēļ, iespējama situācija, ka laivai atrodoties viļņos krāns varēja aizkrist ciet. Padeves vārsts jeb krāns darbojas atgriežot un aizgriežot, abi krāni sākotnēji bija vaļā, taču laivai lecot pa viļņiem krāns varēja aizkrist ciet, taču tas ir tikai liecinieka subjektīvs vērtējums. Drošības dakšiņai jābūt uzspiestai uz drošības slēdža. Slēdzi viņi pārbauda vienmēr. Tajā brīdī, kad veic laivas pārbaudi, ja uz to brīdi drošības slēdzis strādā, tad arī viss, tā ir visa pārbaude. Drošības slēdzi ārā izjaukt nevar, tas ir hermētiski noslēgts, jūrā ir sālsūdens, lai arī tam ir metāliska vide, jūrā arī tas atrodas mežonīgas vides ietekmē, kas var bojāt slēdža darbību. Laivas bija divas, kas tika nodotas pārbaudei no NBS puses. Lai pārbaudītu motora tehnisko stāvokli, viņi vienkārši uzspiež dakšiņu, ja viss ir kārtību un strādā, tātad ir konstatējams, ka redzamu defektu nav. Pēc vasaras sezonas, laivas tiek ieziemotas. Slēdzis atrodas speciālā smērē, epoksīda ķiterī, to tā vienkārši nevar izjaukt, jo tas ir hermētiski noslēgts, pie tā var tikt, tikai to salaužot, ja laiva lec, respektīvi, ja to var iedarbināt, tātad viss ir kārtībā. Absorbējumu nevar redzēt. Praktiski laiva darbojas, kamēr darbojas atslēga. Visas ūdens elektronikas tiek ražotas tā, lai tur netiktu ūdens, taču sāls ar ūdeni jebkur tiek iekšā. Inspicēta laiva tiek vienreiz gadā, pārbaudot, vai slēdzis nostrādā vai nenostrādā, ja nostrādā, tātad viss ir kārtībā un slēdzis darbojas. (8.sēj., 1.1.81.-82.)

Liecinieka /pers. BP/ liecības apstiprina, ka motorlaivas „Arctic 22" tehniskajā pārbaudē problēmas, kas saistītas ar motoru darbināšanu netika konstatētas. Bez tam liecinieks apliecina, ka drošības slēdža tehniskais stāvoklis vizuāli nav noskaidrojams, jo tas ir hermētiski noslēgts. Tiesa secina, ka minētās liecības apliecina, ka /pers. A/ nebija iespēju noskaidrot un zināt drošības slēdžu tehnisko stāvokli sakarā ar absorbējumu un nolietojumu.

Liecinieka **/pers. BR/** liecības par to, ka viņš ir Krasta apsardzes dienesta leitnants. 7.maijā, negadījuma dienā bija avārijas trauksmes signāls, ka kuģis ziņojis par 2 cilvēkiem jūrā un, ka laiva griežas uz vietas. Divas vestes atrodoties ūdenī. Automātiski tika dots rīkojums doties uz notikuma vietu tuvākajai vienībai, paralēli tika paziņots NBS gaisa spēkiem un nosūtīts uz turieni helikopters. Pēc pāris minūtēm motorkuģis „/Nosaukums Z/" ziņojis, ka dzīvais cilvēks ir izcelts uz kuģa, bet personu bez dzīvības pazīmēm pacelt nevar. Izglābtais uz kuģa tika ierīvēts ar spirtu, sasegts ar segām, uz to brīdi viņš runāja ar grūtībām, jo bija jau sākusi iestāties hipotermija. Vērtīga piezīme, ko no viņa saņēma bija tā, ka viņi bija bijuši divi cilvēki uz laivas. Tādā veidā nebija jāattīsta meklēšana un jāiesaista papildus spēki. Glābšanas helikopters pacēla bez dzīvības pazīmēm esošo cilvēku un otru no kuģa „Astra". Uz ostu tika izsauktas divas Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes, jo bija divi cietušie. Pa MRCC priekšnieks viņu norīkoja sagaidīt mediķus. Pēc helihoptera nosēšanās plkst.13.35, pirmie pie cietušajiem devās mediķi. Varēja redzēt, ka viens no cietušajiem pats saviem spēkiem devās uz medicīniskās palīdzības mašīnu. Otru cilvēku mediķi atzina par mirušu. Pēc brīža mirušais tika identificēts, kā militārā persona un viņu aizveda Militārā policija. Liecinieku pieaicināja noskaidrot, vai mirušajam nav saskatāmas varmācības pazīmes, tādēļ ar vienu no NBS pārstāvi viņi veica mirušā cilvēka apsekošanu. Tas bija no plkst.14.00-15.00. Bija jau iestājies līķa sastingums, tādēļ bija grūti izvilkt mirušo no melna hidrotērpa. Liecinieka uzmanību nepiesaistīja tas vai tērps bija ciet vai vaļā. Sirds masāžai nedrīkst būt šķēršļi, tādēļ kostīms varēja būt arī vaļā. Liecinieks neievēroja, ka hidrotērpa membrāna būtu saplēsta, varbūt tā ieplīsa viņiem mēģinot mirušo noģērbt. Novelkot hidrotērpu konstatēja, ka tas ir NBS karavīrs, viņam bija SUV zīmotne. Pēc noģērbšanas noskaidroja, ka ķermenis bija bez traumām un ievainojumiem. No vērtslietām bija konstatēts laulības gredzens, bija saraksts. Pēc apsekošanas, līķis tika apklāts un pie viņa tika norīkota apsardze. Apakšējais apģērbs mirušajam bijis mitrs zem kostīma. Grūti pateikt vai no jūras ūdens tas bijis mitrs. Mitrums nebija tekošs. Bikses bija mitras, bet nebija arī tā, ka no zābakiem tecētu ūdens. Novelkot zeķes, mitrums bijis jūtams. Pārlieku liels hidrotērps mirušajam nebija noteikti. Izmērs nebija pārāk liels, to var vienkārši pārbaudīt, pēc tā, cik bija cilvēks garš un kādi ir kostīma dati, tāpat kostīmiem jābūt sertificētiem. Kad mantas bija aprakstītas, tikai tad ieradušies tiesu mediķi. Saraksts ar vērtslietām bijis sataisīts un viņi savu darbību beiguši. (8.sēj., 1.1.103.)

Liecinieka /pers. BR/ liecības apliecina faktu, ka /pers. C/ uzvilktais hidrotērps nebija viņam par lielu, tāpat norāda uz iespēju, ka hidrotērps varēja tikt bojāts arī izceļot /pers. C/ no ūdens. Tiesa konstatē, ka liecinieka liecības nevis pierāda apsūdzību, bet gan rada šaubas par apsūdzības pamatotību daļā par nepiemērota izmēra hidrotērpa izvēli un tā bojājumiem pirms nodarbības sākuma.

Eksperta/pers. BS/ liecības par to, ka eksperta atzinumu sniedza par ātrgaitas laivas tehnisko stāvokli. Precīzi atzinumu neatceras, runa bija par ātrgaitas laivu ar diviem uzkarināmajiem dzinējiem. Konkrētajā gadījumā laiva bija aprīkota ar avārijas apstāšanās sistēmu. Proti, laivas vadītājs pievieno pie sevis slēdzīti, kas pieslēgts laivai. Izkrītot vadītājam no laivas, laivai ir jānoslāpst, kas arī ir lietas subjekts, kas tika pētīts. Ja pareizi atceras slēdzītis nedarbojās, kā ir paredzēts. Izraujot slēdzīti, laiva turpinājusi darboties. Uztur secinājumus, kas norādīti atzinumā. Drošības slēdža nefunkcionēšana ir viens no iemesliem, kāpēc nenostrādāja avārijas apstāšanās sistēma. Pirms braukšanas uzsākšanas, tā katru reizi ir jāpārbauda. Pārbaudījis vairākas reizes. Par drošības slēdzi var teikti, ka, to izraujot, tam ir jāapstājas. Pēc slēdža izjaukšanas tika konstatētas būtiskas korozijas sekas, līdz ar to

secināms, ka pārbaudes nav veiktas regulāri. Pārbaudes, kas saistītas ar atslēgas izraušanu jāveic pirms katras braukšanas. Ne reizi sistēma nenostrādāja, daudzas reizes viņš to mēģināja. Cik atceras, minētais ir kontekstā ar dzinēja bojājumu, to motoru var iedarbināt arī bez atslēgas. Ja slēdzis būtu funkcionējis, atsevišķi iedarbināt dzinēju nevarētu. Kad atslēga ir izrauta ārā, dzinēju iedarbināt nevar. Pārbaudīja motorus pa vienam, varbūt arī bija problēmas ar degvielu. Var būt dažādi skaidrojumi, bet tos nevar pierādīt.

Viens motors noslāpa, otrs nenoslāpa, tam ir grūti rast skaidrojumu, tas varēja notikt arī citu dabas parādību dēļ, nevis korozijas dēļ, kā arī apstākļu mijiedarbības rezultātā. Varbūt laiva brauca ar vienu motoru. Ja viens motors noslāpa, drošības atslēga nav obligāti bijusi pie vainas, ka tā nenostrādāja. Sistēma darbojas vienā ķēdē, ja pārtrauc tās darbību, var nojukt visa sistēma. Fiziskai personai, kas ekspluatē laivu, tā ir jāpārbauda pie katras lietošanas. Slēdža izjaukšanas brīdī, tika noskaidrots, ka korozijas defekti bijuši ilglaicīgā laika posmā. Ilgtermiņā bojājumi veidojušies, taču, ja pirms katras reizes slēdzis tiktu pārbaudīts, bija jau kādā reizē jāparādās problēmām un tās bija jāfiksē, vienu reizi tam nenostrādājot, tas nozīmēt, ka laivu nevar ekspluatēt. Degvielas ventiļa stāvoklis bija tāds, tas varēja novest pie dzinēja noslāpšanas. Ar korozijas pazīmēm slēdži nav apkalpojami, tāda ir konstrukcija. Ikgadējās pārbaudes veic firmas. Taču pašas sistēmas ir jāpārbauda katru braukšanas reizi personai, kas ir atbildīga par laivas izmantošanu. Korozija nevar pēkšņi traucēt, tas ir pakāpenisks process, ko ietekmē laiks un vide. Punktā A sākas korozija, tā iet uz priekšu, jābūt tā, ka kādā brīdi slēdzis nenostrādā, un ar laiku tas notiek arvien biežāk, ka slēdzis nenostrādā. Jau viena tāda reize liecina par to, ka veidojas neatgriezeniski procesi. Agrāk kā pirms diviem mēnešiem korozija varētu būt sākusies, tas ir, rēķinot uz negadījuma brīdi. Gredzens iebīdās 2 plāksnītēm pa vidu, kur jāvada elektrība, taču šajā gadījumā korozijas dēļ, tas vairs elektrību nevadīja. Korozija, ko konstatēja, nav ne dienu, ne nedēļu ilga norise, tā varēja ilgt vairākus mēnešus līdz pat gadam. Tā kā liecinieks nebija uz vietas, nevar apgalvot, ka pirms izbraukšanas slēdzis nostrādāja vai otrādi. Ekspertam ir grūti, komentēt cita eksperta atzinumu. Konkrēta materiāla oksīda īpatnības nevar komentēt, jo nav ķīmiķis. (8.sēj., 1.1.103.-104.)

Tiesa konstatē, ka arī eksperta liecības nesniedz droši ticamas ziņas par to, ka /pers. A/ nepārliecinājās par drošības slēdža tehnisko stāvokli, tieši pretēji, eksperts norāda, ka skaidrojumi drošības slēdžu nefunkcionēšanai var būt dažādi, t.i., versijas par iemesliem ir tikai pieņēmumi. Tiesa konstatē, ka eksperta norādītais fakts par to, ka pēc notikušā negadījuma drošības slēdzis vispār nedarbojās, ticami nepierāda tieši /pers. A/ vainu, jo neliecina par laiku kad drošības slēdzis korozijas un nolietojuma dēļ pārstāja darboties.

Liecinieka **/pers. BT/** liecības par to, ka viņš strādā LR Aizsardzības ministrijā. 2014.gada jūnijā bija komisijas loceklis ministrijas uzdevumā veikt izmeklēšanu par SUV karavīra bojāeju. 2014.gada 7.maijā notika negadījums, tajā dienā tika aktivizēta procedūra, lai gan oficiāla pavēle vēlāk tika izdota. Atzinums tika sagatavots pēc pusotra mēneša darba. Izmeklēšanas mērķis bija veikt normatīvo aktu izvērtēšanu un amatpersonu disciplināratbildību par bojāejas faktu noteikšanu. Negadījums notika apmācību laikā, tas ir pamats pēc kā komisija strādāja. Liecinieks vērtēja drošības noteikumu ietvarus un kādā veidā amatpersonas faktiskā rīcība ir atbildusi noteikumiem un kādā veidā SUV tiek regulēta atbildība saistībā ar apmācību. Tika konstatēti pārkāpumi, tiem bija sistemātisks raksturs, ņemot vērā atbildības līmeņus no SUV komandiera par disciplīnas ievērošanu līdz tieši iesaistītajiem karavīriem. Tika vērtēta /pers. A/ kā nodarbības vadītāja atbildība – kā tiek organizētas, apmācības. Konstatēts, ka prasības netika ievērotas. Vērtējot apmācības drošības noteikumus, kas paredz un regulē negadījuma kontekstu, nodarbības vadītāja atbildība netika pienācīgi pildīta. Drošības noteikumi nosaka nodarbības plānošanas procesu – nodarbības vadītājs, kas tās plāno, tālāk saskaņo ar augstākstāvošiem komandierim, par ko izdota bija pavēle. Formāli procedūra bija ievērota, taču attiecībā uz mediķa klātbūtni tas bija formāli, jo neviens faktiski nepārliecinājās, vai mediķis ir pieejams. Tas attiecas uz personāldaļas priekšnieku un SUV komandieri, kas pavēli parakstīja. Formāli pirmais posms izpildīts, bet ar neprecizitātēm. Nodarbības vadītājs ir atbildīgs, lai izpildītu nodarbības noteikumus bez nobīdēm, kas nosaka konkrētas prasības. Uz nodarbību bija jānodrošina persona ar kvalifikāciju – mediķis vai civilais mediķis, bez tā nevarēja uzsākt paaugstinātas bīstamības nodarbības. Mediķa klātbūtnes interpretācija: viņš varēja būt nodarbībā, vai uz sakariem arī piestātnē. Nodarbības vadītājam ir jāpārliecinās, vai sakari strādā. Mediķim nav obligāti jābūt klāt fiziski, tas pats, piemēram, attiecināms uz desantēšanu no gaisa, proti, mediķim nav jābūt un ar izpletni jādodas līdzi.

Pēc notikuma, normatīvajos aktos ir mainīti noteikumi par to, cik bieži jābūt sakariem un kādā gatavībā jābūt atbalsta līdzekļiem, lai dotos palīgā. Mediķa klātbūtne būtu tāda, ka sakari būtu atstrādāti. Nodarbības vadītājs ir atbildīgs par visas nepieciešamās drošības tehniskās puses ievērošanu, laivas pārbaudi, inventāra, karavīra un paša instruktora. Šajā kontekstā atsevišķi pārkāpumi netika konstatēti. Pati nodarbība ir tāda, ka vadītājs ir atbildīgs, lai maksimāli pietuvinātos kaujas apstākļiem, bet tai pat laikā ievērotu riskus un izvairītos no darbībām, kas var apdraudēt pašus un tehniku. Eksperts norādīja, ka netika saskatītas tīšas darbības, kas būtu par pamatu incidentam. Tas ir bijis neuzmanības faktors darbībās uz laivas. Apstākļu kopums, kas noveda pie negadījuma un karavīri atradās ūdenī. Viņu skatījumā tīšs un novēršams pārkāpums bija par mediķa klātbūtni. Jāpapildina iepriekš teiktais, ka SUV vadītājam bija pienākums noziņot dežūrvirsniekam par izbraukšanu un paaugstinātas bīstamības nodarbību, tas netika izdarīts. Dežūrvirsnieka pienākumi noteikumos vienā vietā – ja ir negadījums ir specificēta medicīniska rakstura, ne tikai mediķa klātbūtne tiek ieslēgta, bet tiek noinformēts dežūrvirsnieks. Dežūrvirsnieks nebija informēts par apmācībām kā tādām, ko kā komisija izvērtēja šo informācijas plūsmu, viņu šī informācija nebija sasniegusi, lai gan bija bijusi pavēle par nodarbības faktu, apriļa beigās bija.

Konkrētajā gadījumā pavēle tapa ar atpakaļejošu datumu, kontrole netika veikta no vienības komandiera puses. SUV iekšējā komandiera pavēle nodeleģēja kontrolēt grafiku, SUV štāba priekšniekam, kas attiecīgi nebija to nodrošinājis, nebija pienācīgi pildījis savus pienākumus. Dubultās kontroles principam bija jāpastāv, amatpersonai bija jāpaskatās, vai vienībai nozīmētais mediķis vispār piedalās nodarbībā. Komisijas skatījumā drošības noteikumos tas nav precīzi noteikts. Bez tam, lai nokontrolētu uzdevuma veikšanu, virsniekam vai instruktoram bija jābūt uz instruktāžu, pārbaudīt vai instruktāža notiek. /pers. BU/ vai citai amatpersonai, kas uzdevumu saņēma, bija jāpaskatās pēc dokumentācijas, kas par nodarbību notiek un vai ir mediķis.

Ierosināt atcelt nodarbību varēja vienības SUV komandieris. Apsūdzētajam /pers. A/ vajadzēja nepildīt pavēli, ziņot, ka pavēli nedrīkst pildīt. Pavēle ir pretrunā ar apmācības drošības noteikumiem. Izejot no drošības noteikumiem, apsūdzētajam bija jānoziņo SUV priekšniekam. Ja apsūdzētais noziņotu un nebūtu reakcija no vadības, tiesības nepildīt pavēli bija, ja nav tā saskaņā ar noteikumiem. Pirms paaugstinātas bīstamības nodarbībām apsūdzētajam pienākumi bija pārbaudīt inventāru, tehniku. Tehniskās puses jautājumos pārkāpumi netika konstatēti, nebija pamata uzskatīt, ka būtu bijuši pārkāpumi. Komisija uzskata, ka /pers. C/ varēja piedalīties apmācībās, /pers. A/ bija tiesības veikt apmācību Dežūrvirsnieka atbildība: bija telefona savienojums ar dežūrdaļu 8 sekundes, ar kapteini Mīlenbergu, bet tehniski līdz sarunai nebija tikts, to nebija iespējams uzsākt, jo zvans atvienojies. No kurienes zvans bija, netika piefiksēts, tāpēc tālākas darbības nesekoja, jo nebija informācijas, ka kāds būtu jūrā un, ka zvans veikts no jūras.

Izmeklēšanā tika konstatēti vairāku amatpersonu atbildība, izmeklēšana vērtē disciplināro atbildību. Tiešā veidā dienesta atzinumā netika salīdzināta atbildība, kurš būtiskāku pārkāpumu izdarījis, sekas smagas. Attiecībā uz ekipējumu – nodarbības vadītājs strādā un pilda pienākumus, ar to, kas ir vienības rīcībā. Par ekipējumu nodrošinājumu ir sazarota ir atbildība, vienības amatpersonas izstrādā prasības, kas ir jāievēro. Veicot nodarbības jūrā, atbilstoši noteikumiem, kas bija spēkā 2014.gadā, tajos neminot veidu par sakariem norādīts, ka laivai ar krastu ir jābūt sakaros. Vai pašiem karavīriem bija jābūt sakaru līdzekļiem, to noteikumi neregulēja, bet atrodoties laivā bija jābūt iespējai sazināties ar krastu.

Apmācību drošības noteikumos ar vienības komandiera pavēli visas nodarbības, kas norit atklātās ūdens tilpnēs ir paaugstinātas bīstamības nodarbības. Mazizmēru kuģošana nekur netika atrunāta. Nodarbības vadītājs var vienoties, kur atradīsies mediķis. Pēc būtības, kas attiecas uz citām nodarbībām, tai skaitē uz mazizmēra laivošanas nodarbību, mediķis nevar visu laiku būt klāt laivā, bet tam ir jābūt sasniedzamam. 2014.gada 7.maija reglamentējoši dokumenti uz mazizmēra peldlīdzekļiem bija kā apakšvienības komandiera pavēle, kas regulēja drošības procedūru.

Pildot pavēli, /pers. A/ bija atbildīgs par laivas tehnisko stāvokli, viņam bija pienākums pārliecināties, izejot procedūru vai viss tehniskais atbilst, vai laiva ir lietošanas stāvoklī un var doties jūrā. Par tehnisko stāvokli runājot, tā ir dalīta atbildība, regulāras tehniskās apkopes plāno apakšvienība, iesaistot atbildīgās amatpersonas, kas laivu lieto, komandiera atbildība ir sekot līdzi, lai regulāri laiva tiek nodota uz remontiem, karavīri, kas lieto inventāru ziņo par to, ja ir kādas ārkārtas tehniskas problēmas jebkurā brīdī.

Komisijai ziņoja, ka hidrotērps ir bijis uzvilkts un piemērīts, kas vislabāk derēja to /pers. C/ paņēma. Attiecībā uz termisko slāni zem hidrotērpa – /pers. A/ bija jāseko līdzi riskiem, laika apstākļiem. Liecinieka ieskatā regulējums, kāds bija spēkā, varēja nebūt par pamatu, lai atteiktos iet jūrā un pildīt pavēli. Uzskata, ka nav pamata apšaubīt pavēles, nav jāpārbauda pavēles tiesiskums un pamatotību. Taču ir pienākums pārzināt drošības noteikumus, ka ir jābūt mediķim, kas nebija nodrošināts. Saskaņā ar apmācību noteikumiem, apmācības procesa kontroles plāns ir SUV vienības komandiera kompetence, komisija ir konstatējusi, ka plāns vai grafiks pirms nodarbībām netika izstrādāts. Pavēles dokumentācija bija sagatavota ar atpakaļejošu datumu. (8.sēj., 1.1.137.-138.)

Liecinieka **/pers. BE/** liecības par to, ka bija vienības komandieris laikā, kad notika negadījums. Notikušais bija sistēmiska kļūda, vadošo dokumentu trūkums apmācāmo organizācijā, vispārēji pieņemtas prakses neesamība laivas braukšanas organizācijā, tehniski apstākļi, kas saistīti ar laivas mehāniku, kas var nenostrādāt. Viņaprāt, /pers. A/ nav vainīgs, jo pildīja pienākumu, darīja visu, lai nodarbība notiktu kā parasti. Ja trūkst ekipējums, vadītājam jāpieņem tāds lēmums, lai sasniegtu mācību mērķus un, protams, arī ievērotu drošību. Arī vispārēji nodarbības vadītājs ir lēmuma pieņēmējs, jo viņš nodrošina personāla apmācību, izvērtē tehnisko stāvokli, atbilstoši tam pieņem lēmumu, katru reizi var būt traucējoši apstākļi, pasaule nav ideāla. Sankcijas pret apsūdzēto nebūtu, ja atceltu nodarbību, taču viņa praksē nav bijis gadījums, kad atceļ nodarbību. Pavēle ir no NBS, kas iniciē darbību, taču apsūdzētais bija gala lēmuma pieņēmējs. Vadošā amatpersona pieņem lēmumu, kā rīkoties pavēles ietvaros. /pers. A/ bija atbildīgs par lēmumu pieņemšanu. Izdoto pavēļu kontroli veicis. Liecinieks norādīja, ka pavēle par apmācību ir dienesta gaitas dokuments, mācību dokumentācija ar mēneša ciparem bija ielikta mēneša apmācības plānā, vairākos laika posmos. Dienesta izmeklēšanas materiālos ir dažādi plāni, apmācību plāns ir dokuments, ko neredz, ko priekšnieks apstiprina, zemākā līmeņa apmācību dokuments, ko apstiprina nodarbību vadītājs vai viņa palīgs. Nezina, kā radās situācija, ka divi nodarbības plāni bija sagatavoti vienai nodarbībai. Par paaugstinātas bīstamības nodarbību kontroli maijā – par it kā viņa iniciatīvu par dokumenta parakstīšanu ar atpakaļejošu datumu, uzskata, ka tas nav attiecināms uz izskatāmo lietu, jo tas var skart liecinieku kā amatpersonu, liecinieks bija administratīvi par to sodīts reglamenta ietvaros. Operatīvajā pavēlē ekipējumam bija jābūt pārbaudītam līdz 14.04.2014, kas bija izdarīts, tas datēts ar 03.01.2014, otrais pielikums. Visam ekipējumam bijā jābūt pārbaudītam, pavēlē norādītas bija amatpersonas, kas veic kontroli. Pavēle tapa laicīgi. Personīgi neviens komandieris nepārbauda pavēles izpildi, armijā ir pakļaušanās hierarhija. Pavēlē ir norādītas amatpersonas, armijā ir struktūra, hierarhija, apgādes, kaujas plānošanas utt. Pastāv pavēles tiesību deleģēšanu uz noteiktām personām, komandieris nav fiziski spējīgs izpildīt visus pavēlē noteiktos pienākumus. Riska kontroli vērtē sistēma, kas balstās uz pienākumu deleģēšanu efektīvai funkcionēšanai, jo komandieris katru procesu nevar kontrolēt, tam paredzēta sistēma, hierarhija. Tā varēja būt sistēmiska kļūda, ka ar vienu pavēli mediķi nosūta uz paaugstinātas bīstamības nodarbībām ar laivām un ar otru uz angļu valodas kursiem.

Par zvaniem uz dežūrdaļu var liecināt, ka dežūrdaļas virsnieks ir liecinieka padotais. Kā vienības komandieris viņš iekšējo izmeklēšanu neveica un neiniciēja to veikt. Apstāklis, ka neviens nereaģēja uz zvanu, liecinieks paskaidroja, ka tā ir tikai spekulācija, jo tā vienkārši nevar būt, ka telefoniski būtu tikusi lūgta palīdzība, un uz to nav ticis reaģēts. Pavēle par laivas vadīšanu tika izpildīta, tā kā bija paredzēts. Par aprīkojumu un tā pārbaudi ir atbildīgs liecinieks, arī vienības komandieris formāli atbild par materiāla pārbaudi, formālo atbildību neviens nenoņem, bet reāli tā ir zemākā līmeņa cilvēkiem, proti, nodarbības vadītājam. Paaugstinātas bīstamības nodarbībām kontrole no krasta notiek, iebraukšana un izbraukšana ir strukturizēta, tiek ziņots, kas, kur, pie kā piebrauc, process notiek reglamenta ietvaros. Laivas vadīšanas nodarbībās vecākais apmāva jaunāko. Sistēmiska kļūda pieļauj vienas laivas iziešanu jūrā. (8.sēj., 1.1.162.-163.)

Tiesa konstatē, ka liecinieku /pers. BT/ un /pers. BE/ liecības nesatur nekādas ziņas par apsūdzībā norādīto /pers. A/ izdarīto dienesta pienākumu nolaidīgu pildīšanu. Tiesas ieskatā par šādām ziņām nav uzskatāmas liecības daļā, ka tieši /pers. A/ bija atbildīgs ātrgaitas laivas tehnisko stāvokli nodarbības laikā.

Kā /pers. A/ vainu apliecinošus, prokurors norādījis sekojošus rakstveida pierādījumus.

/pers. C/ līķa 07.05.2014.apskates protokols un pielikumā-fototabulā fiksētie fakti. (..) Līķim rokas ir gar sāniem izstieptas, kājas arī. Apģērbts tumši haki apakšbiksēs. Līķis pēc aptaustes auksts, līķa sastinguma nav. Rokas muskuļu grupas, kājas labi izteiktas. Līķa plankumi rozā violeti, atrodas uz līķa ķermeņa mugurējās virsmas, ar pirkstu nospiežot pazūd un atjaunojas pēc 30 sekundēm. Roku un kāju āda ir ,,zosādas" veidā, delnās un pēdās nedaudz macerēta. Degunā un mutē ir nedaudz pelēkas putas. Ķermeņa vēdera apvidū pa visu līniju labajā rokā augšdelmā priekšējā virsmā vecas ķirurģiskas rētas, vecas rētas arī kreisajā augšdelma. Krūškurvja kreisajā pusē tetovējums – B(III). Pēc apskates skeleta kauli veseli. Ārējā gaisa temperatūra 6 grādi. Līķa temperatūra 18 grādi. (1.sēj., 1.1.6., 7.-11.)

Mirušas personas tiesu medicīniskās ekspertīzes 08.05.2014. eksperta atzinumā Nr.457 un pielikumā-fototabulā fiksētie fakti, par to, ka līķa izmeklēšanā miesas bojājumi netika konstatēti, apreibinošo vielu ietekme netika konstatēta. (..) Tiesu-histoloģiskās izmeklēšanas slēdzienā norādīts, ka konstatēta krasa glikogēna daudzuma samazināšanās aknu hepatocītos (līdz 10% no peranhīmas). Perēkļaina plaušu emfizēma. Izmeklēto orgānu sastrēgumpilnasiniība ar akūtām mikrocirkulācijas traucējumu parādībām galvas smadzenēs, plaušās, aknās, nierēs un citos orgānos. Šokam raksturīgas izmaiņas nierēs. Patanatomiskā diagnoze: Vispārēja ķermeņa atdzišana: zilganrozā krāsā līķa plankumi, ,,zosāda" uz rokām un kājām, krasa glokogēna daudzuma samazināšanās aknu hepatocītos. Galvas smadzeņu un plaušu tūska. Perēkļaina plaušu emfizēma. Iekšējo orgānu venoza sastrēgumpilnasiniība ar akūtāmmikrocirkulācijas traucējumu parādībām galvas smadzenēs, plaušās, aknās, nierēs un citos orgānos. Šoks. Slēdzienā norādīts, ka /pers. C/ nāve ir vardarbīga, iestājusies 2014.gada 7.maijā no vispārējas ķermeņa atdzišanas, par ko liecina zilganrozā krāsas līķa plankumi, ,,zosāda" uz rokām un kājām, kā arī tiesu-histoloģiskā atradne. Līķa izmeklēšanas gaitā konstatētā atradne liecina par to, ka pirms nāves cietušais ilgu laiku ir atradies ūdenī. (1.sēj., 1.1.14.-15., 16.)

Aprakstītie pierādījumi apliecina faktu, ka /pers. C/ gāja bojā 2014.gada 7.maijā no vispārējas ķermeņa atdzišanas.

Rīgas Tehniskās universitātes Mehānikas institūta Mehānikas ekspertīžu centra 25.06.2014. ekspertu atzinumā Nr. 14.06.25.T par ātrgaitas laivas tehnisko stāvokli fiksētie fakti par to, ka laivas ,,Arctic 22" (3041) tehniskajā dokumentācijā (lietotāja rokasgrāmatā) noteiktā avārijas apstāšanās sistēmas uzbūve (atsevišķi mezgli, to nozīme, savstarpējā darbība) ietver divus dzinēju apturēšanas veidus: a) pie laivas vadītāja-stūrmaņa izkrišanas no laivas tiek izrauta drošības ,atslēga" un drošības poga izbīdās uz āru, saslēdzot avārijas vadības sistēmu; b) pie laivas apgāšanās nostrādā dzīvsudraba slēdzis, kas saslēdz avārijas vadības sistēmu, līdzīgi kā gadījumā a). Ekspertīzei iesniegtās laivas ,,Arctic 22" (3041) Nr.5780 avārijas apstāšanās sistēma dabā nav atbilstoša tehniskajā dokumentācijā (lietotāja rokasgrāmatā) noteiktajam, jo sakarā ar drošības slēdža nefunkcionēšanu, iespējams iedarbināt abus dzinējus bez speciālās ,atslēgas" pievienošanas. Galvenais cēlonis avārijas apstāšanās sistēmas nefunkcionēšanā (pie izrautas ,atslēgas" vai drošības pogas izvirzīšanos uz āru) ir drošības slēdža (Dedman's Switch) bojājums, kā elektriskās ķēdes nenoslēgšanās starp tā kontaktiem un metālisko gredzenu. Avārijas apstāšanās sistēma nebija tehniskā kārtībā, jo tā netika pārbaudīta regulāri, kā arī ikdienā pirms dzinēju darbības pārbaudes. Situācija, ka viens no dzinējiem darbojās un otru bija iespējams iedarbināt bez drošības slēdža fiksēšanas nozīmē to, ka drošības slēdzis nefunkcionē (nav kontakta) pie izrautas ,atslēgas". (1.sēj., 1.1.90.-100.)

Ekspertu atzinums apliecina faktu, ka laivas ,,Arctic 22" drošības slēdzis (avārijas apstāšanās sistēma) bija bojāts, taču šī pierādījuma novērtēšana veicama kopsakarībā ar citiem pierādījumiem lietā.

27.06.2014. lēmums un protokols par ātrgaitas laivas drošības slēdža izņemšanu no /pers. BZ/ laivu angāra (1.sēj., 1.1.168.-169.)

Izņemtā ātrgaitas laivas drošības slēdža no /pers. BZ/ laivu angāra 30.06.2014. apskates protokols un fototabula (1.sēj., 1.1.170., 171.-179.)

Rīgas Tehniskās Universitātes Neorganiskās ķīmijas institūta testēšanas-ekspertīzes pārskatā par ātrgaitas laivas drošības slēdžu darba stāvokli fiksētie fakti par to, ka sudraba pārklājums un vara-alvas sakausējums attiecībā uz patvaļīgu koroziju atmosfērā ir ļoti inerti metāli. Šajā gadījumā plāksnītes ir izgatavotas no bronzas ar minimālo alvas daudzumu 3,0-5,0 masas %. Taču arī ar šādu alvas daudzumu bronza būs ar augstāku pretkorozijas izturību, salīdzinot ar varu. Sudrabs kā cēlmetāls ar savām gan metāla, gan elektroķīmijas īpašībām ir pretkorozijas inertāks par vara-alvas sakausējumu. Sudraba pārklājums šajā gadījumā uz 1. Parauga (pētāmais) plāksnītēm ir porains, un, sākoties korozijas mikroprocesiem, tie sākās tieši porās ar tumši pelēkmelnu vara korozijas savienojumu mikrodaudzumu veidošanos. Korozijas procesus sekmē mehāniskais slogojums-spriegumi metālā, temperatūras svārstības kopumā kā metālu rekristalizācijas ierosinātāji, mitruma un hlorīda jonu klātbūtne. Daļā poru uz 1.Parauga plāksnītēm ir novērojami korozijas mikroprocesi ar tumšo vara korozijas savienojumu veidošanos, izteiktāka uz plāksnītes ar mehānisko nobrāzumu, tātad no slogojuma procesiem, to biežuma. Par to liecina tas, ka lielākajā daļā poru no izgatavošanas brīža līdz šodienai korozijas mikroprocesi nav sākušies. Atšķirīga pretkorozijas izturība ir vara-cinka sakausējumam ar Zn daudzumu virs 20 masas % bez leģējošajiem elementiem. Šiem sakausējumiem piemīt īpašība patvaļīgi plaisāt, drupt. Šo īpašību sekmē zemas temperatūras, temperatūru svārstības. Šie procesi vara-cinka sakausējumos var sākties jau pēc izstrādājumu izgatavošanas, tos glabājot pat bez mehāniska slogojuma. 2. Parauga gan plāksnīšu, gan cilindra totālo koroziju ir sekmējusi ļoti ilgstošā ekspluatācija (sudraba pārklājuma un cilindra nodilums) un lielā mitruma ietekme ar hlorīda jonu klātbūtni. (1.sēj., 1.1.184.212.)

09.07.2014. izmeklēšanas eksperimenta par ātrgaitas laivas tehnisko darbību bez drošības slēdža protokola un pielikumā – fototabulā fiksētie fakti par to, ka dzinējus iespējams iedarbināt bez drošības slēdža klātbūtnes, kā arī dzinējus nav iespējams apstādināt pa vienam, kas liecina, ka labā un kreisā dzinēja apstādināšanas sistēmas ir (šuntētas) kaut kur savienotas kopā. (1.sēj., 1.1.216.-218., 219.-230.)

07.07.2014. izmeklēšanas eksperimenta par ātrgaitas laivas tehnisko darbību un drošības slēdzi protokolā un pielikumā-fototabulā fiksētie fakti par to, ka laivas drošības sistēma ar uzstādītu darba kārtībā esošu drošības slēdzi (Dedman's Switch) funkcionē atbilstoši ražotāja paredzētajai dokumentācijas norādītajai funkcionalitātei. (4.sēj., 1.1.125.-127., 128.-166.)

Testēšanas pārskats, izmeklēšanas eksperimenti pierāda faktu, ka laivas /Nosaukums D/ drošības slēdzis bija bojāts, taču šī pierādījuma novērtēšana veicama kopsakarībā ar citiem pierādījumiem lietā. Vienlaikus tiesa konstatē, ka izmeklēšanas eksperimentos noskaidrotais ir pretrunīgi, proti, pirmajā norādīts, ka abu dzinēju apstādināšanas sistēmas ir savienotas kopā un nedarbojas kā paredzēts, savukārt otrajā secināts, ka ar darba kārtībā esošu drošības slēdzi sistēma darbojas atbilstoši ražotāja paredzētajai dokumentācijai.

Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 17.06.2014 sniegtajā informācijā par ātrgaitas laivu tehniskās apkopes līgumu un vienošanos fiksētie fakti, par to, ka līgums par pakalpojuma sniegšanu un saņemšanu noslēgts starp Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecību un SIA /Nosaukums F/ par laivu dzinēju remontu, apkopi un rezerves daļu iegādi, atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam. (3.sēj., 1.1.129.-142.)

Pakalpojumu līgumos par laivu remontu, apkopi un rezerves daļu iegādi fiksētie fakti par to, ka par to, ka līgums par pakalpojuma sniegšanu un saņemšanu noslēgts starp Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecību un SIA /Nosaukums F/ par laivu dzinēju remontu, apkopi un rezerves daļu iegādi, par pakalpojumu aprakstu un cenu diapazonu. (4.sēj., 1.1.1.-7., 111.-116.)

Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības komisijas laivu defektācijas aktos (29.04.2014., 14.02.2013., 11.03.2013., 25.04.2013., 31.05.2013., 22.08.2013., 29.08.2013., 22.11.2013., 29.04.2014.,) fiksētie fakti par to, ka laivas motoriem nepieciešams veikt eļļas nomaiņu motoru reduktoros, laivu motora mehāniskajai gāzes padeves tālvadības sistēmai ir bojājums,, jo pie strādājoša laivas dzinēja ar tālvadības rokturi palielinot motora jaudu un dzenskrūves apgriezienus motora jauda un dzenskrūves apgriezieni nemainās, laivu motora aizdedzes sistēmai ir bojājums, kā rezultātā nevar iedarbināt un nedarbojas laivas dzinējs, laivu elektrosistēmai un elektrosistēmas drošības blokos ir radušies bojājumi, kā rezultātā netiek pievadīta elektrības padeve vairākām laivās uzstādītajām ierīcēm, kuras ir atkarīgas no elektrības padeves, laivas dzinējiem ir salūzušas ģeneratora rotora skrūves, kā rezultātā bojāti reduktora gultņi un centrālā ass. Laivas dzinējiem nepieciešams veikt motoru remontu. Laivas dzinējiem nedarbojas ūdens padeves dzesēšanas sistēma, kā rezultātā var pārkarst un tikt bojāti laivu dzinēji. Laivas dzinējiem nepieciešams veikt dzesēšanas sistēmu remontu. Vienam laivas dzinējam nedarbojas un bojāta tālvadības kontroles pārnesumu svira, kā rezultātā nevar ieslēgt pārnesumus, bet iedarbinot laivas dzinēju neitrālā sviras stāvoklī patstāvīgi ieslēdzas pārnesums uz priekšu. Laivas otram dzinējam bojātas reduktora blīves, kā rezultātā reduktorā iekļuvis ūdens un zudusi motora jauda. Motori tālākai lietošanai nav izmantojami. Laivu motoriem nepieciešams veikt pēc sezonas tehnisko apkopi un ieziemošanu. Laivas motoriem nepieciešams veikt eļļas nomaiņu motoru reduktoros. (4.sēj., 1.1.17.-18., 117., 118., 119., 120., 121., 122., 123., 124.)

Aprakstītie komisijas defektācijas akti un to sagatavošanas biežums liecina, ka laivas tehniskajam stāvoklim tika patstāvīgi sekots (pēdējais defektācijas akts sastādīts deviņas dienas pirms apsūdzībā aprakstītā negadījuma), bet konstatētie tehniskie defekti novērsti uzņēmumā ar kuru NBS bija noslēgts līgums. Tiesas ieskatā, apsūdzības kontekstā būtisks ir apstāklis, ka komisijas sastāvā ietilpa arī apsūdzētais /pers. A/. Tas ļauj izdarīt ticamu secinājumu, ka /pers. A/ ikdienā pildot dienesta pienākumus rūpīgi sekoja laivas ,,Arctic 22" tehniskajam stāvoklim, un tādēļ maz ticams ir apsūdzībā izvirzītais apgalvojums, ka /pers. A/ nepārliecinājās par drošības slēdža tehnisko stāvokli.

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra 22.05.2014. sniegtajā informācijā par laika apstākļiem fiksētie fakti par vidējo gaisa temperatūru, minimālo gaisa temperatūru, vidējo vēja virzienu, vidējo vēja ātrumu, maksimālajām vēja brāzmām, ūdens dibenslāņa temperatūra par katru stundu 2014.gada 7.maijā no plkst.00.00-24.00. (2.sēj., 1.1.2.-3.)

Rīgas brīvostas pārvaldes izsniegtā diska ar satiksmes radara attēlu 22.05.2014. apskates protokols. (5.sēj., 1.1.3.-10.)

09.05.2014. lēmums un protokols par video ieraksta izņemšanu no pasažieru kuģa /Nosaukums M/. (1.sēj., 1.1.56., 57., 58.)

Izņemtā no pasažieru kuģa /Nosaukums M/ ieraksta 19.05.2014. apskates protokolā un pielikumā – fototabulā fiksētie fakti par to, ka videomateriālā ir fiksēts 07.05.2014.g. laika posms no plkst.09.14.28 līdz plkst. 09.23.28. Minētajā laika posmā ir novērojama trīs atsevišķu ūdens transportu laivas un divu kuģu parādīšanās dažādos laikos. Laiva Nr.1 kadrā parādās plkst.15.26 un lielā ātrumā, tuvojas kuģa /Nosaukums M/ aizmugures daļai, virzienā no kuģa kreisā borta puses. Plkst.09.15.29 iepriekšminētā laiva Nr.1 ar priekšgalu strauji-sitas pret kuģa /Nosaukums M/ aizmugures daļas radīto pirmo ūdens vilni, pēc kā laivas priekšgals, tiek uzsists horizontālā stāvoklī uz augšu, kā rezultātā, vizuāli ir redzams, ka no laivas tiek izmests neskaidras formas un lieluma objekts (iespējams cilvēks). Plkst.15.31 vizuāli redzams, ka iepriekšminētā laiva, ar purngalu pa priekšu, strauji: piezemējas ūdenstilpnē, radot lielas ūdens brāzmas (šļakas). Plkst.09.15.32 vizuāli: redzams, ka laivai Nr.1 strauji samazinās tās pārvietošanās ātrums, kā arī tas, ka laiva, pēc atsitiena pret vilni no plkst.09.15.34- 09.15.49, bieži maina savu kustības trajektoriju-tekošajā kadrā pārmaiņus parādās ar kreiso bortu, aizmuguri un laivas priekšgalu. No plkst.09.15.49-plkst.09.21.51 iepriekšminētā faila videomateriālā vizuāli redzams kustībā esoša (peldoša) kuģa /Nosaukums M/ kreisais borts un ūdenstilpne. Veicot video materiāla tālāku apskati, vizuāli redzams, ka plkst.09.21.52, tekošā kadra labajā augšējā stūrī, parādās kuģis Nr.2, kurš veic kustību (peld) tai pašā virzienā, kā kuģis /Nosaukums M/, uz kura ir fiksēta nekustīga videokamera, no kuras ir iegūts

attiecīgais videokadrs. Plkst.09.23.28 video materiāla uzfilmētais laiks beidzas. (..) Fails ar nosaukumu „xl-070514-091328 1" satur video materiālu ar vizuāli redzamu krāsainu attēlu-kustībā esoša (peldoša) kuģa labais borts un ūdenstilpne. Viss videomateriāls ir fiksēts bez skaņas no vienas nekustīgi fiksētas videokameras (skatupunkta). Atskaņošanas programmas logā (kreisajā augšējā stūrī) redzams videomateriāla tekošā kadra statuss - laiks, kad sākts video ieraksts-09.13.28. Kopumā videomateriālā ir fiksēts laika posms no plkst.09.13.28 līdz plkst.09.17.27. Minētajā laika posmā vizuāli ir redzama laivas Nr.1 parādīšanās kadrā, iepriekšminētā laiva izpeld no kuģa /Nosaukums M/ aizmugures plkst.09.15.48. No plkst.09.15.48-09.16.01, iepriekšminētā faila videomateriālā, vizuāli redzams, ka laiva Nr.1 bieži maina savu kustības trajektoriju-tekošajā kadrā pārmaiņus parādās ar kreiso bortu, aizmuguri un laivas priekšgalu. No plkst.09.16.02- plkst.09.17.27 iepriekšminētā faila videomateriālā vizuāli redzams kustībā esoša (peldoša) kuģa /Nosaukums M/ labais borts un ūdenstilpne. (1.sēj., 1.1.59.-60., 61.-80.)

Pierādījumi apliecina faktus, ka pēc laivas atsitiena pret kuģa /Nosaukums M/ radīto pirmo vilni, tika zaudēta kontrole pār laivas /Nosaukums D/ vadību Rīgas jūras līcī, kā arī sniedz ziņas par laikapstākļiem apsūdzībā norādītajā dienā.

Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas Kuteru apkalpes nodaļas Drošības noteikumu instruktāžas žurnāls, *no kura redzams, ka 2014.gada 7.maijā pirms nodarbības /pers. C/ parakstījies par to, ka /pers. A/ veicis nodarbības dalībnieka instruktāžu.* (3.sēj., 1.1.6.-8.)

Nacionālo bruņoto spēku komandiera 11.01.2010. apstiprinātais Kaujas atbalsta komandas Kuteru apkalpes nodaļas komandiera amata apraksts. (6.sēj., 1.1.46.)

Nacionālo bruņoto spēku komandiera 25.02.2011. noteikumi Nr.7 „Apmācību drošības noteikumi", kas ietver vispārīgo noteikumu, amatpersonu pienākumus, paaugstinātas bīstamības nodarbības vadīšanas kārtību, nodarbības risku novērtēšanas tabulu un kārtību, kā arī citus faktus, kas ietver apmācāmo drošības noteikumu ievērošanas prasības. (32.sēj., 1.1.18.-192.)

07.05.2014. lēmums un protokols par ar 07.05.2014. apmācību saistīto dokumentu izņemšanu, saskaņā ar kuriem izņemti NBS SUV komandiera /pers. BE/ 30.04.2014.pavēle Nr.188 ar pielikumiem, NBS SUV kaujas atbalsta komandas Kuteru apkalpes nodaļas drošības noteikumu instruktāžas žurnālā nodarbībām uz ūdens kopija. Nodarbības riska novērtēšanas tabula no 2014.gada 7.maija plkst.08.00-13.00 nodarbības uz atklātām ūdenstilpnēm. (3.sēj., 1.1.9., 10.)

08.08.2014. lēmums un protokols par mācību nodarbību uzskaites žurnāla izņemšanu. (3.sēj., 1.1.1., 2.)

Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības komandiera 30.04.2014. pavēle Nr.188, nodarbībā iesaistītā personālsastāva saraksts, nodarbības plānā par nodarbības vietu un laiku, nodarbības vadītāja vārds uzvārds, pavēles izpildes kontroles atbildības personas, kas tiek iepazīstinātas ar pavēli, persona, kas atbildība par nodarbības un transporta nodrošināšanu. Pielikumā pievienots nodarbībā iesaistīto personu personālsastāva saraksts un nodarbības plāns. Nodarbības plānā fiksēta: nodarbības tēma, nodarbības mērķis, nodarbības vadītāja nodoms, laiks, vieta, nodarbības amatpersonas, nodrošinājums, iztirzājums, vingrinājuma apraksts, nosacījumi un kritēriji, laika ierobežojums, informācija par drošību, sakariem un medicīnu. (3.sēj., 1.1.11., 12., 13.-14., 15.-16.)

Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas komandiera 10.12.2013. pavēle Nr.92 par drošības tehnikas noteikumu ieviešanu un drošības tehnikas noteikumi par RHIB tipa laivas izmantošanas kārtību NBS SUV. (3.sēj., 1.1.20.-21.)

/pers. A/ izsniegtā Jūras spēku Mācību centra komandiera 14.07.2006. apliecība Nr.1704, vērtējuma lapa, Nacionālās aizsardzības akadēmijas rektora 13.06.2003. sertifikāts Nr.1491, no kuriem izriet, ka /pers. A/ no 2006.gada 3.jūlija līdz 2006.gada 14.jūlijam JS Mācību centrā ir sekmīgi apguvis PD karaviru laivu vadītāja – glābēju kursa programmu. Kursa laikā apmācāmais ir apguvis priekšmetus: motorlaivas uzbūve, tehniskie dati, ekspluatācija; navigācija un kuģošanas noteikumi; mobilās glābšanas stacijas uzbūve, ekspluatācija; praktiskā laivas vadīšanā dienā un naktī; Pirmā medicīniskā palīdzība; novērošana uz jūras un hidrometeoroloģija; sakaru organizācija; slīcēju glābšana, izmantojot vienkāršos glābšanas līdzekļus. Kursa teorētiskais tests nokārtots uz „9", praktiskais eksāmens „Ieskaitīts". Nacionālās aizsardzības akadēmijas sertifikāts Nr.1491 izsniegts /pers. A/ par to, ka viņš no 2003.gada 9.jūnija līdz 2003.gada 13.jūnijam Nacionālajā aizsardzības akadēmijā apguvis kursu „Pirmā palīdzība un glābšanas pasākumi uz ūdens". (6.sēj., 1.1.47., 48., 49.)

Aprakstītie pierādījumi sniedz ziņas par /pers. A/ dienesta pienākumiem, tiesībām un pamato /pers. A/ tiesības vadīt nodarbības.

Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas Kuteru apkalpes nodaļas ēkā esošo sauso, plāno tērpu 09.05.2014. apskates protokols. (1.sēj., 1.1.17., 18.-23.)

No apskates protokola redzams, ka dienējošajiem ir brīvi pieejami vairāki hidrotērpi, nevienam no tiem nav bojātas manžetes.

Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas uzziņa no par to, ka /pers. A/ 07.05.2014. stacionēts SIA /Nosaukums P//Nosaukums R//Nosaukums S/, iestājoties Uzņemšanas nodaļā tika veiktas analīzes – etilspirta noteikšana asinīs, kurš netika konstatēts. (6.sēj., 1.1.28.)

Pārbaudījusi prokurora norādītos pierādījumus lietā tiesa nodibina, ka nav noticis noziedzīgs nodarījums - dienesta pienākumu nolaidīgā pildīšana, kas izraisījusi smagas sekas apsūdzībā norādītajos apstākļos, kurā /pers. A/ vaina

Apsūdzībā norādīts, ka /pers. A/ neizpildīja Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas komandiera 10.12.2013. pavēli Nr.92 pielikumā „Drošības tehnikas noteikumi darbā ar RHIB tipa laivu":

[1] 5.punkta 5.1.6.apakšpunktā noteikto, ka laivas vadītājam jāveic laivas drošības slēdža darbības pārbaude laivas dzinējiem darbojoties, nepārliecinājās par RIHB tipa laivas - ātrgaitas motorlaivas ARCTIC 22(3041) Nr.5780 drošības slēdža tehnisko stāvokli

[2] 6.punkta 6.2.1.apakšpunktā noteikto, ka laivas vadītājs pārbauda kuģošanas līdzekļa komandas un transportējamā personālsastāva drošības ekipējuma stāvokli un atbilstību veicamajam uzdevumam, nenodrošināja apmācāmo - Speciālo uzdevumu vienības Štāba un apgādes rotas dižkareivi /pers. C/ ar atbilstošo drošības ekipējumu, nepārbaudīja un nepārliecinājās par /pers. C/ izvēlēto un uzvilkto hidrotērpu, kas bija neatbilstoša /pers. C/, lielā izmērā un ar bojāto manžeti, kā rezultātā hidrotērpa funkcionālā nozīme, ķermeņa siltuma saglabāšana un ūdens izolācija, netika nodrošināta.

No liecinieku /pers. BL/ un /pers. BP/ liecībām, kuri nodrošināja laivas tehnisko apkopi, izriet, ka veicot motorlaivas „Arctic 22" tehniskās pārbaudes un remontus, tai skaitā 2014.gada martā, problēmas ar drošības slēdža tehnisko stāvokli netika konstatētas. Liecinieks /pers. BL/ uzsvēra, ka vienmēr tika pārbaudīta arī drošības slēdža darbība. No abu liecinieku liecībām izriet arī tas, ka drošības slēdža tehnisko stāvokli vizuāli nav iespējams noteikt. Savukārt liecinieks /pers. BB/, kurš arī vadīja to pašu laivu, liecināja, ka problēmu ar laivas drošības slēdzi nebija ne reizi.

Turklāt no Speciālo uzdevumu vienības komisijas laivu defektācijas aktiem redzams, kādi bojājumi un tehniskie defekti konstatēti laivai līdz 2014.gada 29.aprīlim, to vidū nav norādīts drošības slēdža defekts. Tiesa uzskata, ka ne /pers. A/, ne pārējiem komisijas locekļiem nebija iemesla aktos nenorādīt tieši drošības slēdža defektu, tādējādi ar augstu ticamības pakāpi ir pierādīts, ka līdz nodarbībai 2014.gada 7.maijā, /pers. A/ nekas nebija zināms par drošības slēdža defektu.

Turklāt kriminālietā nav neviena pierādījuma apsūdzības apgalvojumam, ka pirms nodarbības 2014.gada 7.maijā /pers. A/ nepārliecinājās par drošības slēdža tehnisko stāvokli, līdz ar to tiesa secina, ka tas ir uzskatāms par pieņēmumu. Fakts, ka apstāšanās drošības slēdzis nenostrādāja tieši negadījuma brīdī, nepierāda /pers. A/ vainu, jo no lietā pārbaudītajiem pierādījumiem nepārprotami izriet, ka drošības slēdža tehniskie defekti izpaudušies un tika konstatēti tikai pēc negadījuma.

Izvērtējot Rīgas Tehniskās universitātes Mehānikas institūta Mehānikas ekspertīžu centra 25.06.2014. ekspertu atzinumā Nr. 14.06.25.T secināto,

ka laivas „Arctic 22” (3041) Nr.5780 (..) galvenais cēlonis bija (..) drošības slēdža (Dedman's Switch) bojājums, kā elektriskās ķēdes nenoslēgšanās starp tā kontaktiem un metālisko gredzenu.; un avārijas apstāšanās sistēma nebija tehniskā kārtībā, jo tā netika pārbaudīta regulāri, kā arī ikdienā pirms dzinēju darbības pārbaudes, tiesa konstatē, ka secinājums ir pretrunā augstāk analizētajiem pierādījumiem, turklāt nepierāda apsūdzības apgalvojumu, ka /pers. A/ neveica drošības slēdža pārbaudi.

Liecinieki /pers. BR/, /pers. P/ un /pers. T/ savās liecības norādīja, ka /pers. C/ apģērbtais hidrotērps neizskatījās par lielu, taču gan šie liecinieki, gan liecinieki /pers. AC/ un /pers. AA/ norādīja, ka parasti ūdens parasti iekļūst hidrotērpā gar kakla daļu vai manžetēm. Savukārt liecinieks /pers. BB/ liecināja, ka /pers. C/ uzvilktais hidrotērps bija par lielu, jo /pers. C/ bija uzvilcis viņa lietoto XL izmēra hidrotērpu, lai gan viņš bija mazāks augumā par /pers. BB/. Turklāt /pers. BB/ liecināja, ka /pers. C/ uzvilktajam hidrotērpam manžetes vai citu bojājumu nebija.

No minētajām liecinieku liecībām viennozīmīgi izriet, ka, vizuāli, /pers. C/ uzvilktais hidrotērps viņam nebija par lielu, neraugoties uz to, ka tajā bija ūdens. Minētais rada šaubas par apsūdzībā izteikto apgalvojumu, ka /pers. A/ nepārbaudīja drošības ekipējuma stāvokli un atbilstību veicamajam uzdevumam, kā rezultātā /pers. C/ pats sev uzvilka nepiemērotu hidrotērpu. Tiesas ieskatā, konkrētajos apstākļos, /pers. A/ tikai vizuāli varēja novērtēt /pers. C/ uzvilktā hidrotērpa atbilstību viņa augumam. Kopsakarībā ar liecinieku /pers. BR/, /pers. P/ un /pers. T/ liecībām, tiesa secina, ka /pers. A/ vizuāli vai citā saprātīgā veidā nevarēja zināt to, ka /pers. C/ bija uzvilcis, kā apsūdzībā norādīts, lielā izmēra dēļ neatbilstošu hidrotērpu.

Tiesa nodibina, ka konkrētajos apstākļos /pers. A/ neparedzēja, viņam nevajadzēja un viņš nevarēja paredzēt kaitīgo seku iestāšanās iespēju.

Bez tam tiesa konstatē, ka izņemot norādīto liecinieku liecības, lietā nav citu pierādījumu apgalvojumam, ka /pers. C/ uzvilktais hidrotērps bija viņam pēc izmēra nepiemērots.

Liecinieka /pers. BB/ liecībās sniegtais vērtējums par to, ka /pers. C/ uzvilktais hidrotērps bija viņam par lielu, nav vērtējums kā pierādījums /pers. A/ vainai dienesta pienākuma nolaidīgā pildīšanā.

Turklāt no Speciālo uzdevumu vienības komandiera 2014.gada 30.aprīļa pavēles Nr.188 „Par RHIB tipa laivas vadīšanu” redzams, ka tika pavēlēts organizēt un vadīt paaugstinātas bīstamības nodarbības, t.i., RHIB tipa laivu vadīšanas nodarbības Daugavā un Rīgas jūras līcī, tas nozīmē, ka nodarbību plānā neietilpa vairāku stundu atrašanās ūdenī Rīgas jūras līcī. No tā secināms, ka /pers. A/ bija noteicis minimāli nepieciešamo ekipējumu nodarbības laikā un atbilstoši konkrētajiem apstākļiem pārbaudījis un konstatējis ekipējuma stāvokļa un atbilstību veicamajam uzdevumam.

Tāpat krimināllieta nav neviena pierādījuma, kas apliecinātu, ka /pers. C/ būtu uzvilcis hidrotērpu ar tobrīd bojātu manžeti. Tieši pretēji, liecinieks /pers. BB/ liecināja, ka viņa lietotais hidrotērps, tai skaitā manžete, nebija bojāti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 1.panta pirmo daļu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Izvērtējusi valsts apsūdzības uzturētāja norādītos pierādījumus to savstarpējā sakarībā tiesa nodibina, ka nav noticis noziedzīgs nodarījums apsūdzībā norādītajos apstākļos, kas paredzēts Krimināllikuma 342.panta otrajā daļā, tādēļ saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 519.pantu taisāms attaisnojošs spriedums.

Tiesa pārbaudījusi prokurora norādītos pierādījumus: ātrgaitas laivas 07.05.2014. apskates protokolu (1.sēj., 1.1.29., 30.-40.), /pers. CF/ policijas Izmeklēšanas dienesta Izmeklēšanas daļas virsnieka /pers. CG/ 07.05.2014. paraksts par /pers. C/ piederošo mantu saņemšanu (1.sēj., 1.1.5.), Valsts policijas /pers. C/ piederošo mantu 08.-13.05.2014. apskates protokols (1.sēj., 1.1.112.-115., 116.-135.), 08.05.2014 lēmums un protokols par /pers. A/ apģērba un apavu izņemšanu no Gaiļezera slimnīcas (1.sēj., 1.1.108., 109.-111.), /pers. A/ apģērba un apavu 08.-14.05.2014. apskates protokols (1.sēj., 1.1.136.-141., 142.-167.), Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izsniegtā diska ar ierakstu no operatīvā medicīniskā transporta 04.06.2014. apskates protokols (5.sēj., 1.1.14.-18.), /pers. CH/ spēku Atbalsta bāzes Aviācijas eskadriļas komandiera vietnieka izsniegtās sprādzes 02.06.2014 apskates protokols. (1.sēj., 1.1.106., 107.), /pers. CI/ spēku flotiles Patruļķuģu eskadras laivu piestātnes bāzes kontrolposteņu video ieraksta 29.08.2014. apskates protokols (6.sēj., 1.1.13.-14.), SIA /Nosaukums T/ 02.09.2014. informācija par speciālo operāciju ekipējuma „/pers. AU/.” preces izcelsmes sertifikātu, ražotāja apliecinājumu par preces atbilstību ražošanas kvalitātes standartiem, „/pers. AU//” ražošanas kvalitātes atbilstības sertifikāts, plānā sausā tērpa izejmateriāla – 3 slāņu Gore-Tex auduma atbilstības sertifikāts (4.sēj., 1.1.168.-192.), NBS Apvienotā štāba Personāla departamenta 16.05.2014. ziņojums par intensīvo angļu valodas kursiem (2.sēj., 1.1.5., 6.-13.), atzīst, ka tie nav attiecināmi uz pierādīšanas priekšmetu lietā un ir noraidāmi.

Krimināllietā cietušie: /pers. G/ bija pieteikusi materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 150 084,22, morālā kaitējuma kompensāciju EUR 250 000, 00 un kompensāciju par mantiskajiem zaudējumiem EUR 1907,54, /pers. H/ bija pieteikusi kaitējuma kompensāciju EUR 120 000, 00, /pers. J/ bija pieteicis kaitējuma kompensāciju EUR 120 000, 00, /pers. I/ bija pieteikusi kaitējuma kompensāciju EUR 120 000, 00.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 526.panta otro daļu, taisot attaisnojošu spriedumu tiesa atstāj bez izskatīšanas pieteikumu par nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem izlemjama saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta nosacījumiem.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 530.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 342.panta otrajā daļā un viņu attaisnot.

Kaitējuma kompensācijas nenoteikt.

Lietiskos pierādījumus:

Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības komandiera 30.04.2014 pavēli Nr.188 ar pielikumiem oriģinālu; Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības Kaujas atbalsta komandas Kuteru apkalpes nodaļas drošības noteikumu instruktāžas žurnāla nodarbībām uz ūdens oriģinālu; Nodarbību riska novērtēšanas tabulas 07.05.2014. oriģinālu; Glābšanas vesti „First Choise Armor Chamber Lot Nr.1091045684”; Glābšanas vesti „First Choise Armor Chamber Lot Nr.1091046679”; Ūdenslīdēju zābaku pāri; Gumijota materiāla kombinezonu; Sprādzi; Laivu „Arctic 22” (3041) Nr.5780 un Nr.5781 drošības slēdžu sadalītos 7(septiņus) apakšparaugus 7(septiņās) aploksnēs; Servera spoguļkopiju (ārējā cietajā diskā „WD Elements” s/n WCA V50496128); Melnas krāsas elastīgu siksnu, kas glabājas Militārās policijas lietisko pierādījumu glabāšanas telpā, pēc sprieduma likumīgā spēkā stāšanās atstāt Militārās policijas rīcībā.

Lietisko pierādījumu:

dzeltenas krāsas metāla gredzenu, kas nodots cietušajai /pers. G/, pēc sprieduma stāšanās likumā spēkā, uzskatīt par atdotu cietušajai /pers. G/.

Lietiskos pierādījumus:

NMP pavadlapu Nr. 20140507-0783; pacienta /pers. A/ personīgo apģērbu un apavu nodošanas – pieņemšanas zīmi Nr. 1; pacienta /pers. A/ personīgo apģērbu un apavu nodošanas – pieņemšanas zīmi Nr. 2; CD matricu „Acme”, sērijas Nr.CO1650; CD-RW matricu Nr.1008021905461839; CD – R „Sony Supremas”; Izsaukuma karti; CD-R disku „Verbatim” Nr.226944RB1746; CD-R disku „Sony” Nr.208439RA8973; Laivas „Arctic 22” (3041) Nr.5780 piekarināmo motoru „Evinrude 175” motorvadības bloka informācijas izdrukas – 8 (astoņas)

lapas; CD, kas satur 11 (vienpadsmit) ierobežotas pieejamības dokumentus; /Nosaukums/ JSF Patruļkuģu eskadras un piestātnes kontrolposteņa caurlaižu un transporta līdzekļu reģistrācijas žurnāla lapas kopiju uz 1 (vienas) lappuses; CD disku „Pke Cctv" Nr.RED80M-7992280, kas satur videoierakstu no Nacionālo bruņoto spēku JSF Patruļkuģu eskadras laivu piestātnes bāzes kontrolposteņa videokameras Nr.13, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstāt pie lietas materiāliem.

Lietiskos pierādījumus:

RH1B tipa motorlaivu „Arctic 22" (3041) Nr.5780; datora „Dell Optiplex 790" cieto disku „Seagate Barracuda 7200.12 320Gb" s/n Z2AFWJAV; drošības atslēgu, kas nodoti glabāšanai Nacionālo bruņoto spēku Speciālo uzdevumu vienības, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā uzskatīt par atdotu Speciālo uzdevumu vienībai.

Lietiskos pierādījumus:

Tumšas krāsas vairogveida uzšuvi; Tumšas krāsas apaļa uzšuvi; Taisnstūra gaišas krāsas uzšuvi; Uzšuvi ar Latvijas karogu; Pelēkas krāsas pogu; Siltās apakšveļas bikses; Armijas lauka formas tērpa bikses; Armijas lauka formas tērpa jaku; Ādas siksnu; Cepuri „Under Armour"; Armijas 1.līmeņa apakšveļas kreklu; Zeķu pāri; Pāri galvai velkamu siltās apakšveļas kreklu; Ūdenslīdēju zābaku pāri; Armijas cepuri siltam laikam; Aptversomu; Cimdu pāri; Ūdenslīdēju zābaku pāri; Neoprēna muguras manšeti; Divus apakšveļas kreklus; Pāri galvai velkama jaku „Under Armour"; Jaku „Nike"; Siltās apakšveļas bikses gaiši brūnā krāsā; Siltās apakšveļas bikses zaļganbrūnā krāsā; Cimdus „Petzl", pāri; Cimdus „Evolve"; Cepuri „Under Armour"; Zeķu pāri bez marķējuma; Apakšbikses „Under Luxli"; Ķiveri ar brillēm; Maku; Gaišas krāsas metāla krustiņu; Micro SD atmiņas karti „Nokia 2.0Gb"; Divas veikala „Maxima" akcijas uzlīmes; Cepuri (masku); Kurpes „Admils"; Zeķu pāri; Kombinezonu ar kapuci, kas ar aktu atdoti Speciālo uzdevumu vienībai, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, uzskatīt par atdotiem Speciālo uzdevumu vienībai.

Cietušās/pers. CS/ iesniegtos maksājuma dokumentus pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atdot /pers. G/.

Prokurors, apsūdzētais, cietušie, aizstāvis vai pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2018.gada 24.oktobris.

Tiesnesis V.Gaidukēvičs